Bugün 12 Sayfa

ALTINCIDA
İlkokul sayfası

DOKUZUNCUDA
Saatli Köşk
Yazan : Kenan Hulûsi

HERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

PAZARTESİ 16 II. KANUN 1939 ☆ YIL: 22 • SAYI: 7550
İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL• Telgraf: VAKIT• Posta kutusu: 46•Telefon: 21413(*Yazı*)-24370(*İdare*)

VAKIT
Şarkı Müsabaka
KUPONU
No - 5 16-1-939

Kırşehirde zelzele

Kırşehir, 15 (A.A.) — Bugün, saat 18 zi 55 geçe iki saniye devam eden ve dipten gelen orta derece kuvvette bir zelzele kaydedilmiştir. Hasar yoktur.

Frankocular Taragon ve Reus'ü aldılar

Londradaki Filistin konferansına Araplar iştirâke karar verdiler

Konferansta Türkiyenin Halep vilâyetinde tatmin edilmesi de ileri sürülecek

Başmakale

İstanbulun Adliye Sarayı nerede yapılacak?

Yazan: **Asım US**

Umumî hapishane binası yıkılacak mı, yıkılmıyacak mı? Memleketin tanınmış tarih mütehassısları ile bir kısım mimarları arasında bir türlü halledilemiyen bu mesele şimdi hükûmet meselesi olmuştur. Adliye Vekâleti iki tarafın noktai nazarlarına kendi mütalâasını ilâve ederek işi Heyeti Vekile ye sevketmiştir.

Fakat Adliye Vekâletinin mütalâasından şunu anlıyoruz ki bu mesele hakkında Heyeti Vekilece de bir karar verilmesi basit bir iş değildir. Zira umumî hapishanenin yıkılmasına, yahut yerinde bırakılmasına karar vermek için şehir mimarı Prost tarafından hazırlanan plânda Cumhuriyet meydanı ve devlet mahallesi olmak üzere gösterilen kısmı olduğu gibi tas dik etmek, yahut tadil etmek lâzımgelecektir. Bu itibarla İbrahimpaşa sarayının bir parçası addedilen umumî hapishanenin vaziyeti hakkında bir karar verilmesi meselesi İstanbulun imar plânının derhal tatbikına karar vermek, yahut tatbikten evvel tetkike tâbi tutmak meselesi şeklini alıyor.

Prost İstanbul için yaptığı imar plânında Sultanahmet meydanını bir Cumhuriyet meydanı haline koymağı düşünmüş. Meydanın umumî hapishane ile defterdarlık binası bulunan cephesi ile bunların arkasındaki binalar, mahalleleri tâ Binbirdireğe kadar istimlâk ederek yıkılmasını, bunların yerine cepheyi otuz metre geri çekerek Sultanahmet meydanına bakacak surette uzun bir anfiteatr ile bu anfiteatrın üstünde Sultanahmet camii üzerinden Marmarayı meydandan geniş bir teras vücude getirmeği kararlaştırmış. Nihayet bu terasın arkasını Adliye sarayı, hükûmet konağı, belediye binası gibi resmî dairelerden mürekkep bir devlet mahallesi ile kapamak istemiş.

Şimdi Heyeti Vekile umumî hapishanenin yıkılarak yerine adliye binası yapmak kararı verecek olursa Prostun plânından Cumhuriyet meydanı ile devlet mahallesine ait olan kısmın tatbikına geçilmiş olacaktır. Prostun tasdik için vilâyetten Ankara ya gönderilmiş olan plânı ise henüz hükûmetçe resmen tasdik edilmemiş olduğundan bu tarzda bir hareket plânın tasdikinden evvel tatbikına başlanmasına müsaade etmek netice itibarile vermeyecektir.

Bir kere bu tarzda bir hareket prensip noktasından doğru olamaz. Bundan başka hata işlemek kabilinden olmak üzere bir takım yanlışlıklara da yol açabilir. Zira Prostun plânı devlet mahallesinin parçası olarak adliye sarayını şimdiki umumi hapishanenin ön tarafında değil, arkasında, daha doğrusu Cumhuriyet meydanına nazır olarak yapılacak terasın sonunda yapmağı düşünmüştür. Bu ise sadece umumî hapishane binasının yıkılması ile temin edilemiyecektir. Onun arkasında kalan mahalledeki bir kısım evlerin de şimdiden istimlâkini icap edecektir. Adliye sarayının bu şekilde yapılmasına başlanması ise mimar Prostun Cumhuriyet meydanı ve devlet mahallesi için hazırladığı plânı memlekete kaça malolacağı ve tatbikı kabiliyeti bulunup bulunmadığı araştırılmadan, yani elde adliye sarayı için sarfedilecek beş yüz bin liralık tahsisattan başka malî ve idarî hiçbir hazırlık yapmağa lüzum görmeden tatbika giriş mek demektir. Bu yolda bir istical korkarız ki bizi bir takım hatalı hareketlere sevkedebilir.

Onun için adliye sarayını yapmak için daha ziyade işi uzatmıyarak eski Babıali arsasını intihap etmek, fikrimizce, en kestirme ve en makul bir karar olacaktır.

ASIM US

Barselona yaklaştılar

General Miaya diyor ki: Hükûmet ordusu mağlûp olmadı ve olmıyacaktır.

General Franko bir mu haribe madalya takıyor
(Yazısı 8 incide)

Hududumuza yakın bir arap köyünde hâdise çıktı

Beş ölü, birkaç yaralı var

Halep, 15 (A.A.) — Türkiye hududu yakinindeki Hori Berkamber köyünde eski bir rekabet yüzünden bir hâdise çıkmış ve beş kişi ölmüştür. Birkaç yaralı vardır.

Memur maaşları hakkında

Dünkü sayımızda Ankara haberleri arasında Devlet memurları ile hususî müessese-lerdeki memur maaşlarının teadülünden bahsederken bir şayia kaydedilmiş ve bu şayiaya göre hükûmetin hayat pahalılığı derecesini düşürmek ve bu şekilde memurlarımızın maaşlarını indirmek kararında olduğu yazılmıştı.

Dün aldığımız mütemmim malûmata göre bu haber tashihe muhtaçtır. Hükûmet evvelemirde memlekette hayat pahalılığını indirmek için tedbir alacaktır. Ondan sonra, memur maaşlarında tenkihat yapacaktır.

Hayat pahalılığı düşmedikçe memur maaşlarının bugünkü nisbetine dokunulmıyacaktır.

Evvelce tevkif edilip son günler de serbest bırakılan Arap şefleri
(Yazısı 8 incide)

Moskovaya tayin edilen abık Afgan elçisi Ahmet Hanın tehasssleri

"İnönü, tek başına bir millî kudrettir,,

Ebedî Şef Atatürk 921 de Afgan bayrağını eliyle sefaret binasına çekmişti...

(Yazısı 8 incide)

Radikal Partisinin kongresinde Daladye nutuk söyledi

"Fransız menfaatlerinin tehlikeye konulmasını hiç bir zaman kabul etmiyeceğiz,,

(Yazısı 8 incide)

Çemberlayn Londraya döndü

İtalyan mahafili sukutu hayale uğradı

(Yazısı 3 üncüde)

Dün yapılan Lik maçları

Fener, Beşiktaş ve Beykoz galip

Galatasaray Hilâlle berabere kaldı

Dünkü Vefa — Beşiktaş maçında siyah beyazlıların attığı ilk gol böyle olmuştu. (Dünkü spor hareketlerinin tafsilâtı spor sayfamızdadır.)

İşaretler:

Halk için spor

Ben sporcu değilim, sporun teknik işlerinden de bahsedemem. Fakat insanın içinden, ve fikrinden öyle şeyler geçiyor ki bunları söylemek arzusuna mukavemet edemiyor.

Epey zaman var sporcu, veyahut benim gibi spordan uzak kalmış bir kısım arkadaşlar yeni kurulan Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğüne müthiş hücumlar yapıyorlar. Hemen her gün bir gazetenin bir sütununda ona karşı kuvvetli şütler çekiliyor.

Arkadaşların mütalâalarını haklı veya haksız bulacak değilim! Bence münakaşanın esası biraz ters gibi geliyor. Çünkü sanıyorum ki, devlet tarafından kurulmuş olan bir müessesenin ilk olarak düşüneceği şey sporu "spor için,, olmaktan ziyade "halk için faydalı bir unsur haline koymaktır.,, Devlet bakımından sporun bu şekilde anlaşmasını fazla kıymetlice telâkki edilmese bile kaba, mânasız bir teşebbüs addetmemelidir.

Sanatta, ilimde bile halk için sanat, halk için ilim dendiği bir zamanda sporun halk safları arasında hizmet kabul etmesiin mantıkî ve makul telâkki etmek lâzımdır.

* * *

Spordan ne beklenir?

Sanırım ki "Sıhhat, çeviklik, tahammül ve nihayet ruh nizamı,, diye buna cevap vermek imkânı vardır.

Ben, büyük harpte tanıdığım sporcuları hemen yüzde elli diyebilirim ki gayri müsellâhlar arasında gördüm.

Geçenlerde Belçikada toplanan bir kongrenin raporlarında da bizimkilere benzer hikâyeler vardı. Belçika sporcularının askere yaramıyacak bir hale geldiklerinden şikâyet ediliyordu.

Bizde spor yapmıyanlar daha kuvvetlidir, spor yapmamalı demek istemem. Böyle bir düşüncenin insan kafasında nasıl yer alabileceğini bir türlü aklım ermiyor.

Fakat "sıhhati, çevikliği, tahammülü, ruh nizamını,, tesis edecek beşerî bir faaliyetin hayatımızda yer tutmasını ve bunu "oyun için oyun,, zihniyetinden ayırmak istiyorum.

* * *

Bizim nüfusumuzun yüzde sekseni köyde yaşamaktadır. Geri kalanları, nahiyeler, kazalar, vilâyet merkezlerinde toplanmışlardır.

Şu halde memleket müdafaa kuvvetleri hâlâ köylerdedir. Bunları sağlam bedenli, çevik, usulü dairesinde hayvana biner ruhî nizamlı bir insan haline sokabilirsek, ve sporu bu iş için bir vasıta haline koyabilirsek bize ne mutlu!

Davayı bu şekilde ortaya atınca artık falan klüp veya filân klüp veyahut büyük şehirlerdeki lüks at klüpleri etrafındaki faaliyeti spora merkezi siklet yapmamıza imkân kalmaz.

Bizim için sporun mânası, "vatandaşları müdafaa için ve sivil işler için sıhhatli, çevik, tahammüllü ve sağlam ruhlu insanlar haline koymaktır...,,

Mütehassıslar devlet spor teşekkülüne bunun nasıl kolayca tahakkuk edebileceğini anlatsalar sanırım ki çok daha müsbet iş yapılmış olur.

Sadri ERTEM

Suç İşlerken Yakalandılar

Yenipostahane caddesinde 13 numarada elbiseci Yaninin dükkânına girerek öteberi çalmak istiyen eroinci İshak oğlu Riyoka ve katil Recep suç üzerinde yakayı ele vermişlerdir.

ŞEHİR İÇİNDE

Bir garson

Nişanlısile Kaynanasını Yaraladı

Evvelki akşam Beyoğlunda bir aile faciası olmuştur:

Taksimde bir köfteci dükkânında garson olarak çalışan Mustafa Ok, birkaç senedenberi Bayan Feriha isminde bir kadınla beraber yaşamaktadır. Henüz birbirleriyle nişanlı vaziyette bulunan bu iki gencin araları son zamanda açılmağa başlamıştır. Bu dargınlığa bilhassa bayan Ferihanın annesi bayan Fatmanın sebep olduğu ileri sürülmektedir.

Mustafa, Ferihanın annesiyle münasebetini çekememekte, onun tesiri altında kalacağından korkmaktadır.

Evvelki gece aralarında geçen bir münakaşa kanlı bir şekilde neticelenm'ştir. Mustafa, gece saat yirmi dörde doğru, Taksimdeki dükkânda işini bitirdikten sonra, Tarlabaşında Yağhane sokağında 31 numaralı evine gelmiş ve içeri girdiği zaman, kaynanasını, gene kızile beraber bulmuştur.

Mustafa, bu hal karşısında suratını asmış, bayan Feriha, bu surat asıklığının sebebini sormaktan başlıyarak kısa bir zamanda işi büyütmüştür.

Zaten küskün bir vaziyette bulunan Mustafa, bir aral'k daha fazla asabiyete kapılmış ve bıçağını çektiği gibi Feriha ile anasının üzerine atılmıştır.

Mustafa, bıçağı gelişigüzel sallayınca Feriha yüz ve ellerinden, anası Fatma da kollarından yaralanmıştır.

Diğer taraftan iki kadınla tabiatiyle Mustafanın üzerine yüklenmişlerdir. Bu arbede esnasında Mustafa da yüzünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Evde bulunan diğer kiracılar, kanlı hâdiseyi duyunca, zabıtayı haberdar etmişler, gelen polis memurları, yaralı ana, kızı derhal tedavi altına almışlar, Mustafayı yakalam şlardır.

Garson Mustafa:

— Bir iştir oldu. Fakat kaynamla nişanlım merhametli insanlardır; elbette beni affederler!..

—o—

İskambil İle Kumar

Emniönünde Paçacı sokağında 12 numaralı kahvede iskambilkâğıdı ile kumar oynayan Malatyalı Dursun ve Ahmet suç üzerinde yakalanarak haklarında kanunî takibata başlanmıştır.

Bir kahveci kendisine küfür edeni ağır yaraladı

Evvelki akşam gece yarısından sonra Ramide bir kahveci kendisine küfür eden ve gürültü çıkaran bir sarhoşu ağır surette yaralamıştır.

Ramide Boşnak mahallesinde oturan ve bir fabrikada çalışan Ömer isminde otuz yaşlarında bir genç gece bir hayli içip adamakıllı sarhoş olduktan sonra, o civarda bulunan Hayrinin kahvesine gelmiştir.

Ömer, daha kahvenin kapısından girer girmez küfür etmeğe başlamış, Hayri de, küfür etmemesini kendisine ihtar eylemiştir. Fakat kendini bilmiyecek derecede sarhoş olan Ömer küfürlerinde devam etmiş, kahveci Hayri bu sefer kendisini dışarıya çıkarmak istemiştir. Ömer, bu şekle de razı olmamış ve sarfettiği sözleri daha şiddetlendirmiştir.

Ömerle kahvecinin münakaşası büyüyünce, mevcut müşteriler kahveyi terkedip gitmişler, ikisi başbaşa kalmıştır.

Bu sırada, hırsını bir türlü teskine muvaffak olamıyan kahveci Hayri, ocağın bir tarafında bulunan odun yarmağa mahsus büyük baltayı kaptığı gibi, Ömerin omuz başlarına ve boynuna indirmeğe başlamış, bu şekilde vurduğu birkaç darbe, Ömeri kanlar içinde olduğu yere yıkmıştır.

Kahveci, her yerinden kanlar sızan bu sarhoşu omuzlıyarak dışarı çıkarmış, az ötede bırakmıştır.

Bu sırada Ömerin anası da onu merak edip aramağa çıkmış ve oğlunun kanlar içinde kendinden geçmiş bir halde yapmakta olduğunu görünce jandarma karakoluna başvurarak keyfiyeti anlatmıştır.

Jandarma, hayatından ümit kalmamış olan yaralıyı derhal hastahaneye kaldırmış, kahveci Hayriyi de yakalamıştır. Tahkikata devam ediliyor.

Çocuk Esirgeme Genel Merkezi

938 yılında (156,427) çocuğa baktı

Ankarada Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi 938 yılında 7159 çocuk muayene ve tedavi, 5603 çocuğun dişleri muayene ve tedavi, 23221 çocuk sıcak banyo, 49810 süt yavrusuna süt damlasından 24638 kilo süt verilmiş. Anasız, babasız Kurum himayesinde leylî mekteplerde okutulan 412 çocuğa mektep levazım, taksit olarak 3422 lira 73 kuruş, 62,430 çocuğa sıcak yemek, yazın yüzme havuzundan 6384 çocuk istifade 18 çocuklu muhtaç aileye yiyecek, yakacak verilmiştir. Bundan başka ana, babadan mahrum ek serisi bir günlükten altı, yedi aylık olmak üzere 140 yavru sefalet ve ölümün pençesinden kurtarılarak Kurumun Keçiörendeki Ana kucağında bakılmakta bulunmuştur.

Kreşte: Çalışıcı işçilerin gün düz bırakıp akşam aldıkları süt çocukları da dahil altı yaşındaki çocuklar Kurumun kendi sarayında tesis ettiği Kreşte bu suretle bakılan 1249 yavruya sabah, öğle, ikindi olmak üzere 111,170 kap yemek verilmek suretile ana, babalarının işlerine engel olmaktan kurtarılmış hem bu yavrular iyi mürebbi ve öğretmenler eli altında iyi duygu ve bilgili yavrular haline konmuştur. Bu suretle muhtelif yardımlar yapılan çocuk sayısı (156,427) olarak 939 yılına girmiştir.

Rakı Yüzünden Kavga

Taksimde Elmadağında oturan Ali Arslan arkadaşı Hasan ile gece rakı içerek eğlenmeğe başladıkları bir sırada aralarında kavga çıkmış, Hasan Aliyi başından yaralamış Ali de Hasanın parmağını şiddetli surette ısırmıştır. Her ikisi de yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Davacı Affetti İese de...

Taksimde Moskova pastahanesi üstündeki birahanede rakı içen Mahmut birahane sahibi Fevzi ile aralarında kavga çıkmış ve Mahmut bıçakla Fevziyi tehdit etmiştir.

Bu davaya dün asliye dördüncü ceza mahkemesince bakılmış Fevzi Mahmudu affettiğinden dava sukut etmiştir. Fakat bıçak taşıma noktasından Mahmut üç gün hapse mahkûm olmuştur.

—o—

Bir Hırsızlık İddiası

Karaköyde Mehmet Alipaşa hanında elektrik malzemesi satan Ali, polise müracaat ederek müstahdem olarak müessesede çalışan Eminin 100 lira kıymetinde ampul çaldığını iddia etmiştir. Emin yakalanmış, tahkikata başlanmıştır.

Yangın

Dolmabahçede havagazı şirketinin amelenin yıkanmasına ve giyinmesine mahsus olan kısımda tamirat yapılırken yangın çıkmış ve döşeme tahtası, çatı kısmı tamamen yandıktan sonra söndürülmüştür.

Dünkü Hava

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, hava yurdun Karadeniz kıyılarile doğu Anadolu bölgesinde kapalı ve mevzii yağışlı diğer bölgelerde umumiyetle bulutlu, ve yer yer sisli geçmiş rüzgârlar cenubun doğu kısmında sakin kalmış, cenubî Anadoluda şimalî, diğer yerlerde cenubî istikametten hafif olarak esmiştir. Dün İstanbulda hava az bulutlu geçmiş, rüzgâr cenubu garbiden saniyede 1—1 metre hızla esmiştir. Saat 14 de hava tazyikı 767,03 milimetre idi. Suhunet en yüksek 11,4 ve en düşük 3,02 santigrad kaydedilmiştir.

Iki yankeseci

Birer Buçuk Aya Mahkûm Oldular

Şehzadebaşında sinemada Esat isminde bir zatın cebinden on beş lirasını çalmak istiyen Mustafa ve Rasim adında iki arkadaş yakayı ele vermişlerdir.

Rasimle Mustafanın duruşması dün asliye dördüncü ceza mahkemesince yapılmış her ikisi de 45 şer gün hapse mahkûm olmuşlar dır.

—o—

Şehitlikleri İmar Cemiyeti Kongresi

Şehitlikleri imar cemiyeti dün yıllık toplantısını saat on dörtte Eminönü halkevinde yapmıştır.

Toplantıda cemiyetin bir yıllık faaliyet raporu okunmuş ve memnuniyetle kabul edilmiştir. Bundan sonra hesap işlerini tetkik etmek üzere encümenler teşkil edilmiştir.

Hesap raporları okunduktan sonra yeni idare heyeti seçimine geçilerek toplantıya son verilmiştir.

Yeni idare heyetinde reisliğe, Cevdet Kerim ve âzalıklara da Cemal Menemenli, Rıfkı, İsmail Sıtkı, Yaver, doktor Yusuf ve Kadri seçilmişlerdir.

—o—

Ticaret Mektebinin 56 ncı Senesi

Yüksek İktısat ve Ticaret okulunun kuruluşunun bugün 56 ıncı yıldönümüdür. Bu münasebetle okul idaresi ve mezunları cemiyeti bir tören hazırlamışlardır.

Törene saat 17 de başlanacaktır. Evvelâ okul direktörü, iki profesör ve talebe söz söyliyeceklerdir.

—o—

Poliste

Rakı Sonunda Bıçaklaşma

Samatyada Halilağa sokağında 275 numaralı evde oturan Emine dostu Fethi ve misafirleri Arap İsmail ve Lâtife rakı içerlerken aralarında kavga çıkmış Fethi Lûtfiyi başından Arap İsmaili de bıçakla yüzünden yaralamıştır. Suçlular yakalanmıştır.

Sokakta Altı Yerinden Vurdular

Kocamustafapaşada Demirci Osman sokağında 90 numarada oturan Kâzım evine misafir gelen Vosa adında bir kadını gece evine götürürken sokakta karşısına iki kişi çıkmış ve kadına tasallut etmek istemişlerdir.

Aralarında kavga çıkmış, meçhul şahıslardan birisi bıçağını çekerek Kâzımı altı yerinden yaralayarak kaçmıştır.

Yapılan araştırmalarda bunlardan Tahir isimlisi yakalanmış diğerinin de araştırmasına başlanmıştır.

GÜNÜN AKİSLERİ

Kedi v[...] insanla[...]

Bugün buraya ya[...] yazının mevzu[...] de hazırlamış çıkmıştı[...] karşılaştığım bir manz[...] nımı değiştirdi: Ne g[...] onu yazacağım.

Dünkü pazar günü, dükkânların boş bırakı[...] pazar yine pek sessizdi[...] mutpaşa yokuşundan [...] yaya kaldırımında yere [...] bir şeyler karıştırır gibi [...] muşambalı bir adam gö[...]

Bu adam kendisine y[...] tığım sırada doğruldu. "lâhavl,, çeker gibi iki y[...] ladı. O esnada yerde me[...] duğu nesneyi de gördüm [...] larını tahta oyuncak gibi [...] hareketsiz yatan bir ko[...]

Muşambalı adam de[...] göğüs geçirdikten son[...] dönerek:

— Ölmüş biçare! ded[...]

Fakat kendisinin duy[...] essür, benimkinden ço[...] fazlaydı. Gözlerinin et[...] lamağa yakın bir tazyi[...] zarmıştı... Sonra kedin[...] zun ve karnı yamyassı[...] bıyıkları kocaman ve [...] ağzının güler gibi ma[...] olduğu yerde bırakar[...] berce yürüdük.

Muşambalı adam:

Bilmezsiniz, dedi, [...] vancağızlara karşı ne [...] merhametim vardır!.. [...] o kadar dikkatimi ce[...] lerdi. Fakat hayatta [...] birçok ıztıraplar, gördü[...] lâketlerden sonra kedi[...] çok sevmeğe başladım [...] vaktim yerinde olmam[...] raber, evimde üç dört [...] di beslerim. Her gün b[...] kimbilir kaçı böyle [...] Can, aynı can. Iztırap[...] tırap... Kediler beni ak[...] muhafaza etmemişler [...] landan mı korumam[...] Diğer küçük mem[...] mücadelelerini hatırla[...] miyelim... Bütün bu [...] rine rağmen kedilere [...] zalim işkenceleri reva[...] Yaptıkları da nedir?.. [...] üç parmağını bir ara[...] rek:) Şu kadarcık et k[...] Değil mi beyefendi? [...] cık et kaparlar... Hal[...] ların kaptıkları... Bir [...] kaptığımız zaman nele[...] ruz... Vallahi bazan [...] derine düşünürüm de [...] ğımdan sıkılırım...

Bir sokağın köşesi[...] tik. Muşambalı adam [...] lah,, deyip gitti.

Matbaaya gelinceye [...] muşambalı meçhul ad[...] diklerini düşündüm. [...] insanların kaptıkları[...] kinden daha az ve d[...] mahiyette miydi? Bü[...] ten başlıyarak bugüne [...] dek, ne kadar insa[...] dar şey kapmıştı. He[...] atılışla!... Nasıl bir ka[...] Sizi temin ederim ki [...] hunharlıklarında be[...] kinlerinde yaya bıra[...] dar müthiş bir savlet [...] la kapan, mütemadi[...] ran, kapan insan kü[...] rülmüştür. Ve bu be[...] durmaksızın devam [...] yor. Bu bakımdan bir[...] ların hüviyet ve ma[...] kik ederken, onları [...] beraber mütalâa e[...] yanlış olmıyacaktır. [...]

Ve binnetice böyle [...] ta insanlar, yukarıki [...] den bir âkıbete uğra[...] man, kendilerine d[...] acımalıyız!?

HİKMET

Yeşilhilâlci gençlerin dünkü kongrelerinden bir intiba

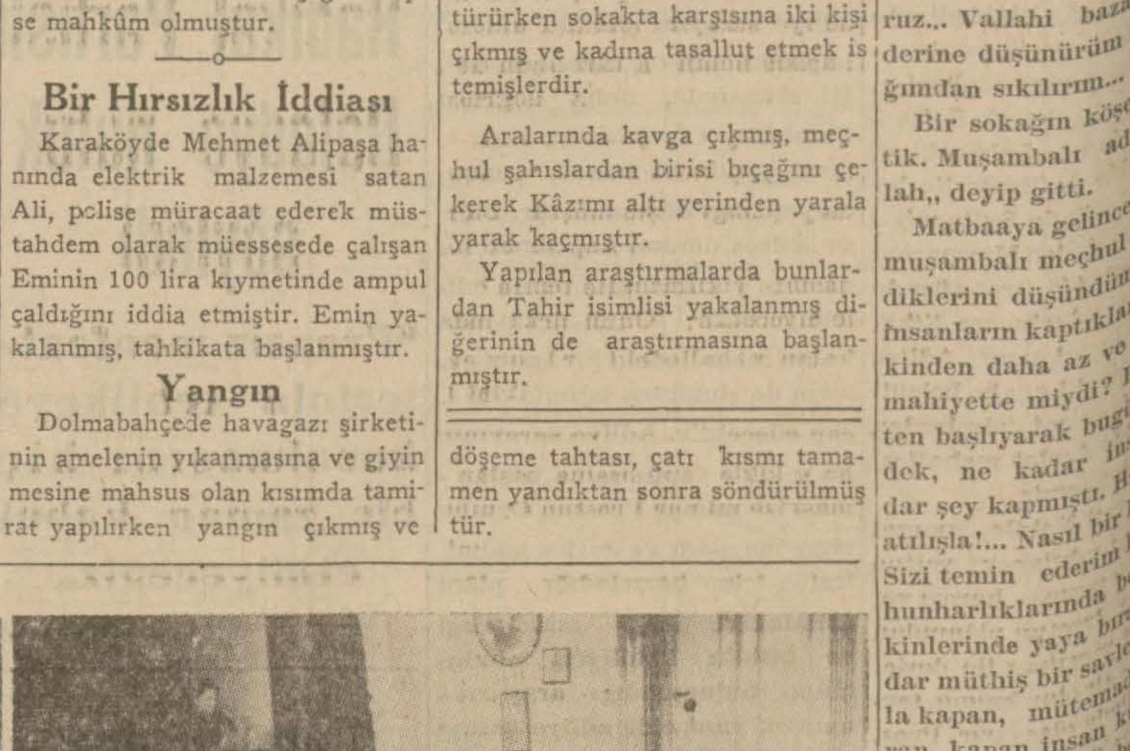

Şehitlikleri İmar Cemiyetinin dünkü toplantısından bir görünüş

Hayat ve insanlar:

89 yaşında... hâlâ da hayatını kazanıyor

Geceleri binbir dükkân dolaşarak sigara satmakla geçinen bu adamın meraklı düşünceleri ve başından geçenler

Akşam ortalık karardıktan sonra Beyoğlunda bir adam dolaşır. Tarif edeyim de bakın, hemen tanıyacaksınız: Bu adam ihtiyardır. Kısa boyludur. Ayaklarındaki pabuçlar, kendisini güllelere bağlamış kadar ağırlaşmış gibi tırıs tırıs yürür. Başı düşük, ağzı yarı açık, gözlerinin etrafı kırmızı ve beyaz pos bıyıklıdır. Sırtında bir muşamba, elinde eski usul bir doktor çantası vardır. Kahvelere patiselere, birahanelere, bütün u-

89 yaşındaki mukavemet timsalinin bir krokisi

mumî yerlere girer çıkar. Her birisinde pes perdeden seslenir:

— Sigara... Kibrit!

Tanıdınız değil mi?.. Ona, hayatınızda bir kere olsun tesadüf etmişsinizdir. Ve ihtimal herkes gibi siz de sordunuz:

— İhtiyar, yaşın kaç?.. Evli misin? Günde kaç saat çalışıyorsun?.. İhtiyarlık nasıl?.

Evet. Ona herkes soruyor. Kahvede patiseride birahanede bütün umumî yerlerde karşısına çıkan adam bu harikulâde mukavemet örneğinin esrarını öğrenmek istiyor.

* * *

Karlı ve soğuk bir akşamdı. Yemekten sonra sıcak bir kahvenin köşesine sokulmuş, kendimi dinliyordum. Derken, bu ihtiyar girdi. Elinde mahut çantası ve boğazında sımsıkı düğmelenmiş muşambasile masadan masaya dolaşarak, ağzından artık mihanikî bir surette dökülmekte olan kelimelerle: "Sigara, kibrit!,, diye seslenip geziyordu. Sokakların şiddetli rüzgârı da üzerindeydi. Yanıma yaklaştığı sırada muşambasına sinmiş olan amansız bir kış soğuğunun yüzüme çarptığını hissettim.

Kendisine sıcak bir şey içmesini, biraz dinlenmesini teklif ettim. Kabul etti. Gösterdiğim sandalyeye oturdu. Bu esnada karşımdaki masada bulunan bir delikanlı - ki az sonra Akademinin genç istidatlarından Avni Arbaş olduğunu öğrenerek, kendisine ihtiyar sigaracının burada gördüğünüz krokisini çizdirdim - Birkaç diğer gençle birlikte konuşmamıza alâka göstermiye başladı.

Ve biz, şöyle konuştuk:

— Kaç yaşındasın?

— Bu yıl 89 za girdim.

— Ne zamandanberi böyle çalışıyorsun?

— Eskiden sarraftık... Fakat işlerimiz bozuldu. On beş, yirmi sene varki, böyle sigara satmakla geçiniyorum. Sıhhatim yerinde.. Hiçbir şeyden şikâyetim yok.

— Akraban, kimsen var mı?

— Hayır.. Yalnız bir mektepte muallimlik eden bir kuzinim var. Bana ayda on lira verir. Ondan başka dünyada kimsem kalmamıştır.

— Evin var mı? Kirada mı turuyorsun?

— Ev nerede? Kiradayım... Bir apartmanın dördüncü katında tek bir odada oturuyorum.

— Çıkıp inmek seni yormuyor demek?

— Hayır. Zaten bir defa çıkıp bir defa iniyorum. İndiğim vakıt, yukarda bir şey unutursam, bir daha çıkıp almam... Fakat odam pek iyidir. Öğleye kadar güneş gelir, biraz kaybolur. Öğleden sonra bir başka pencereden tekrar gelir.. Mayısta penceremi açarım, daha geçenlerde kapadım. Fazla soğuklar basınca, hastalanmaktan korkuyorum.

— Geceleri çalıştığını görüyorum. Ne vakıt yatıyor; ne kadar uyuyorsun?

— Her gece saat üç sularında yatarım ve ne zaman kalkabilirsem, o zaman kalkarım. Canımın istediği şeyi yiyorum. Ve pekâlâ hazmediyorum.

— Sizin aileniz, hep böyle uzun ömürlü mü olmuştur?

— Evet.. Babam doksan beşe kadar gitmişti... Lâkin şurası şayanı dikkattir: Biz, ilk çocuklar çok yaşıyoruz. Ben babamın ilk çocuğuyum. Babam da babasının ilk çocuğu imiş. Fakat babam iriyarı bir adamdı. Ben de, gençken fena değildim ya... Geniş omuzlu, palabıyıklı, kelli felli bir adamdım.

İhtiyar, bu esnada gençlik günlerini temsil etmek üzere parmaklarile bıyıklarının kenarından tutarak ve geriye doğru yaslanarak bize bir takım dinç hareketler göstermek istedi. Fakat bu sırada sandalyesinin arkasına fazla tazyik verdiği için düşmek tehlikesi geçiriyordu. Hemen yakaladık. Düzelttik. Hikâyesine devam etti:

— Evet. Babam da, ben de heybetli adamlardık. Şimdi, çok şükür bir şeyden şikâyetim yok ama, yüzüm biraz buruştu. (Eliyle havada bir şey kovmak isliyle tiyormuş gibi seri bir kavis çizdikten sonra:) adam sende.. İhtiyarladık işte.. Daha ne beklenir?

— Hiç evlenmedin mi?

— Hayır... Kadından daima kaçtım. Bir aralık bir dul kadınla bir parçacık yaşadım ama, doğrususnu isterseniz bana şımdan nikâh geçmemiştir... Yaşamak istersen; kadından kaç!

— Ya şimdi?.. Şimdi bir karın olup da sana, eve dönünce, sıcak bir şey hazırlasaydı.. Yatacığını yapsaydı, iyi olmaz mıydı?.. Ne dersin?

— Eh.. İyi olurdu... İyi olurdu ama, ne yapalım? Vaktile evlenmedik. Şimdide iş işten geçmiştir.

— Daha ne kadar yaşamak istersin?

- Ben mi?.. Ben hiç ölmek istemem.

— Hayatı o kadar seviyorsun demek?

— Hayatı kim sevmez... Size bir hikâye anlatayım: Oduncunun biri, sırtında taşıdığı odunların yükünden o kadar yılmış ki, bir yere gelmiş, odunları yere atmış ve bağırmış: "Yarabbi, benim canımı al!,,... Bu esnada azrail koşarak gelmiş: "Ne dedin?,, diye sormuş.. Oduncu, ölümü görünce: "Hayır, hayır.. demiş.. Şu odunları sırtıma koyuverir misin? Sizi onun için çağırmıştım,,... Hayat tatlı şey... Hiç kimse ölmek istemez. İsa bile, çarmıha gerildiği zaman: "Yarabbi, benim canımı alma!,, demiş... Ben ölmek istemem.

89 luk sigaracı ihtiyar, bunları anlatırken, büyük bir enerji, derin bir keyif eseri gösteren haliyle, hepimizin zevkini okşamakla beraber, kafalarımızı da bir kuruntuya sevketmekten geri kalmıyordu. Herkesin, kendi kendine: "Acaba ben bu yaşa gelince ne olacağım?,, Yahut: "Bu yaşa gelecek miyim?,, gibi basit iki sual sorduğuna şüphe yoktu. Fakat ihtiyar sigaracının savurduğu hikmetler arasında en kuvvetlisi, muhakkak ki, hayata olan düşkünlüğümüz etrafında geniş şahsî bir tecrübesine dayanarak söyledikleridir. Hayat tatlı şey.

. . . .

89 luk sigaracı, mülâkatımızın bittiğine kanaat getirdikten sonra, kahvenin ılık ve canlı muhitini bırakarak "sigara, kibrit,, diye bir iki defa daha seslendikten sonra soğuk kış gecesinin merhametsiz rüzgârlarına doğru yürüdü.

HİKMET MÜNİR

Son Haberler

Macar Hariciye Nazırı Berline gitti

"Macaristan, mihver devletlerinin gayretile hissesini almıştır,,

Budapeşte, 15 (A.A.) — B. Csaky bugün öğleden sonra resmî ziyaret için Berline hareket ediyor.

Hitler - Bek ve Çemberlayn - Mussolini mülâkatlarından sonra vukubulması enternasyonal bakımdan bu ziyarete hususî bir ehemmiyet atfettirmektedir.

B. Csaky Berline, Orta Avrupa meseleleri ve bilhassa son zamanlarda Macar - Alman münasebetlerini karıştırmış olan Ukrayna meselesi hakkında Leh, İtalyan ve İngiliz noktai nazarlarına tamamen vâkıf bulunarak hareket etmektedir.

Budapeşte, 15 (A.A.) — Hariciye nazırı Csaky saat 13,15 de Berline hareket etmiştir.

Budapeşte, 15 (A.A.) — Macar Ajansı bildiriyor:

Hariciye nazırı B. Csaky, Berline hareketinden önce, Macar Ajansının bir muharririne aşağıdaki beyanatta bulunmuştur.

Macaristan, Alman - Macar dostluğuna ehemmiyet vermektedir ki bu hareket yalnız realist bir politika olmakla kalmamakta, ayni zamanda Macar milletinin içinden gelen hissiyata da uygun bulunmaktadır.

Umumî harpte ve ondan sonraki devrede, Macar milleti ve onun şefi Naib Horty en müşkül anlarda dahi Almanyanın yanında bulunmuştur.

İşte, büyük Alman milletinin, Macaristandaki dostluğa sadık kalmak diye tavsif edilebilecek olan bu kuvveti bu sayede takdir etmekte olduğuna kani bulunuyorum. Macaristan için olan bu takdir ve muhabbet Münihte ve ondan sonraki tarihlerde kıymetli neticelerini vermiş ve Macaristan da mihver devletleri tarafından etnik prensibin başarılması lehinde sarfedilen mühim gayretlerin neticesinden hissesini almıştır.

Halen Macaristan tarihinin bu faslı kapanmıştır. Ve şimdi üçüncü Rayh'ın hariciye nazırı sıfatiyle bir dostu tekrar görebileceğimden dolayı bahtiyarım.

Amerika Harbiye Müsteşarının Nutku

Vaşington, 15 (A.A.) — Harbiye müsteşarı Luis Johnson söylediği bir nutukta bütün Amerikalılara hitap ederek bunları Ruzveltin millî müdafaa programını müdafaa etmiye davet etmektedir.

Johnson muterizlerin taruz noktalarının daima kuvvetçe daha yüksek veya müsavi olan devletlerle çarpışmıyacak şekillerde intihap ettiklerini isbat ettikten sonra Amerika haklarına riayet edilmesi için millî müdafaanın kuvvetlendirilmesi lâzımgeldiğini söylemiştir. Hatip iddialarını büyük harpteki vaziyete dair şimdiye kadar neşredilmemiş olan evraka istinat ettirmiştir.

Bu evrak meyanında Amerikanın müdahalesi üzerine "Hindenburg,, ve "Ludendorf,, tarafından dermeyan edilen mütalealara vesika bulunmaktadır.

Bu generaller o zaman Amerika tarafından yapılacak müdahalenin ehemmiyetsiz olduğu kanaatini izhar etmişlerdi. Alman donanmasının şefi olan Von Holzendorf o zaman Kayzere şöyle söylemişti:

Bir tek Amerikalının bile karaya ayak basmıyacağına dair Majestelerine bir asker sıfatiyle söz veriyorum.

Johnson sözüne devamla demiştir ki:

Bu sözler Amerikan haklarını Almanyanın hiç nazarı itibare almamış olduğunu gösterir. Çünkü o zaman Amerika hafif telâkki edilmekte idi.

Hatip Amerikanın hakikî müdafaa vaziyetinin henüz birçok vatandaşlar için bir sır teşkil ettiğini, fakat bütün ecnebi hükûmet merkezlerince malûm olduğunu kaydettikten sonra demiştir ki:

Bugünkü vazifemiz muhtemel düşmanlarımızın haklarımıza tecavüz etmeden evvel düşündürecek kudrette müdafaa vasıtaları inşa etmektir. Bu sayede düşmanlarımızı muhtemel bir bozguna uğramaktansa belki bu fikirlerinden tamamiyle vazgeçerler.

Çemberlayn Londraya döndü

İtalyan mahafili sukutu hayale uğradı

Paris, 15 (A.A.) — Romadan dönmekte olan B. Çemberlayn saat 8,10 da Parise muvasalât etmiş ve Garda İngiliz büyük elçisi tarafından karşılanmıştır.

B. Çemberlayn Pariste inmiyeceği için, vagonu Lyon garından saat .46 da La Chapelle garına gidecek ve orada Paris - Kale ekspresine bağlanacaktır.

Paris, 15 (A.A.) — B. Çemberlayn'in treni saat 9,46 da hareket etmiştir. Bir saat 46 dakikalık tevakkuf esnasında Başvekil Paristeki İngiliz Büyük elçisi ile görüşmüştür.

Londra, 15 (A.A.) — Başvekil bu akşam Romadan buraya dönmüştür. Pazar olmasına rağmen kalabalık bir halk kitlesi kendisini garda selâmlamıştır.

İTALYAN MAHAFİLİ SUKUTUHAYALE UĞRADI

Roma, 15 (A.A.) — Havas: İngiliz tavassutunu ümit eden İtalyan mahafili, sukutuhayale uğramışlardır. İtalyan mahafilinden edinilen intiba budur.

Buna mukabil İngiliz mahafili, evvelisi güne nazaran daha az bedbindir. Akdeniz vaziyetinin müstakbel inkişafı hususunda müsait ümitler beslenmektedir. Mussolininin kullandığı sulh dili, İngiliz devlet adamları üzerinde iyi bir tesir bırakmıştır.

Bilhassa İtalya ve İngilterenin müşterek sulh siyaseti takip etmek azimlerini beyan eden resmî tebliğin son fıkrası çok mânalı görülüyor.

KONT CİANO LONDRAYA GİDECEK

Londra, 15 (A.A.) — İtalya hariciye nazırı Kont Ciano, "Daily Mail,, in hususî muhabirine yaptığı beyanatta yakında Londraya gelmek ümidinde bulunduğunu söylemiş ve fevkalâde dostane diye tavsif ettiği Roma mülâkatlarından dolayı memnuniyet beyan eylemiştir.

Ayni hususî muhabirin diğer taraftan yazdığına göre, Mussolini, İtalyan - İngiliz anlaşmasının zihniyetine katiyen riayet etmek fikrinde olduğuna dair namusu üzerine söz vermiştir.

LORT HALİFAKS CENEVREDE

Cenevre, 15 (A.A.) — Lord "Halifaks,, dün akşam buraya gelmiş ve Bay Butle tarafından karşılanmıştır. Lord, bundan sonra B. Bone ile görüşerek mumaileyh Romada İngilizlerle İtalyanlar arasında yapılmış olan görüşmeler hakkında malûmat verecektir.

Çaldımsa da mirî malı çaldım!

Büyük Üstat Ahmet Ağaoğlu dünkü Tanda Şeyh Galibin bu mısraını almış ve bu canım mısraı, delâlet ettiği mânadan pek aykırı bir mânada kullanmıştı.

Muhterem üstat, zannetmeyiz ki bu mısraın medlûlünü bilmesinler, yahut anlamaktan âciz bulunsunlar. Biz öyle sanıyoruz ki Ağaoğlu üstadımız belki dalgınlık, belki fazla zihin yorgunluğu ile bu güzelim mısraın hakikî mânasından tegafül buyurmuşlardır.

Bu pek meşhur mısraın evvelindeki mısra şudur:

"Esrarını mesneviden aldım,,

Şu halde:

"Çaldımsa da mirî malı çaldım,,

Demek, (Mesnevî) bizim için bize ilham veren bir mirî malı demektir. Bizim bu ufacık izahımızdan sonra umarız ki üstat bu bahiste bir daha tegafül buyurmazlar.

* *

Görüp düşündükçe

Balık döğüşleri

Dün, bir yerde okudum. Okyanus kıyılarında oturan bir kabile, balık dövüştürürmüş. Denize saçma atılır ve dövüşcü balıklardan ikisi cam bir havuza konurmuş. Bunlar kendilerine gelince, hemen biribirlerinin üstlerine atılarak çarpışırlarmış.

Hangisi kavgadan yılar kaçarsa, halk onu yakalar, pişirip yerlermiş. Ötekini de kendisi gibi kahramanlar yetiştirsin diye denize atarlarmış.

Okudum ve düşündüm:

Daha eskileri bilmiyoruz; fakat dinsiz Romanın mermer basamaklı anfilerinde ahali, biribirini çiğniyerek "gladiyatür,, lerin ölüm vuruşmalarını seyre koşarlardı. Mısırda Firavnlar, timsahları boğuştururlar, galibe körpe kurbanlar atarlardı.

İspanyada hâlâ boğa güreşleri modadır. Medenî Avrupada "boks,, en heyecanlı spor sayılıyor. Kılıç, kalkan, cirit ise, Hintten başlıyarak bütün Şarkın sevilen kanlı oyunlarındandı. Bu şaka meydanlarında kimbilir kaç yiğitin göğsü ciritlerle delindi? Kimbilir ağır kılıçlarla kaç kalkan parçalanarak, kaç kafa uçuruldu!...

Koç, horoz, manda dövüştürmekten de zevk alan insanlara sık sık rastlarız. Okyanus kıyılarında ise, bakın, balık kavgası seyrinden hoşlanıyorlar. Kimbilir dünyada öğrenmediğimiz daha neler var?

Bütün bunlar, insan ruhunun ne azgın bir şey olduğunu isbat etmezmi? Biribirinden uzak iki hayvanı karşılaştırıp kudurtuyor ve dökülen kanlarla heyecanlanıyoruz.

İçimizin bir kaplan tarafı var, ki asırlardanberi vakıt vakıt kendini gösteriyor. Kendimiz dövüşemezsek, başkalarının kavgalarına bakarak ateşimizi söndürüyoruz. Taşıdığımız kanda mı bir canavarın uğursuz mirası var? Bilmem. Fakat kadife eldivenler içinde birer kanlı pençe taşıdığımız acı bir gerçektir.

Ruhumuzda bu uğursuz mirası taşıdığımız halde, tutup bir de dünyadan harbi kaldırmak, geniş bir insan kardeşliğinin nurdan temelini kurmak istiyoruz. Ne olur, bari kendi kendimizi aldatmağa kalkışmasak!..

Hakkı Süha GEZGİN

Fransada

Ayda 80 tayyare yapılıyor

Paris, 15 (A.A.) — Hava nazırı "Guy Lachambre,, dün akşam matbuat mümessillerine Fransız hava endüstrisinin tensiki ve askerî makinist ve pilotların yetiştirilmesi hakkında dikkate şayan malûmat vermiştir. Bu malûmata nazaran seri halinde inşaat için lâzım olan modern alât ve edevat fabrikalarının tesisine dair mukaveleler, on beş hazirandan on beş eylûl 938 tayyare fabrikalarının millileştirilmesinden itibaren kırk milyondan bir milyar sekiz yüz kırk altı milyon franga çıkmıştır.

Bu yeni alât ve edevatın kıymeti tayyare fabrikaiarının millileşti.

Bundan sonra fabrika heyeti umumiyesinin işletilmesine ve yeni "prototip,, ler aranmasına başlanmıştır. 1938 senesi zarfında harp tayyareleri inşaatı ayda 41 den 80 e çıkmıştır. Tayyarelerin cinsi yüzde yüz nisbetinde ıslah edilmiştir. Çünkü şimdi çıkarılan bütün tayyareler son sistemdir.

Diğer cihetten 1937 de 830 parçadan ibaret olan talim tayyarelerinin adedi 1939 da 1000 e çıkarılmıştır.

— 69 —

dı. Burasını Şapur Şah yaptırmıştır. O zamandanberi çok harp görmüş, kimse alamamıştır. Sen de alamayacaksın. Benim yanımda bin okçu var. Attıkları okların hiç biri yere düşmez. Hepsinin biner tane okları vardır. Her ok başına bir kişi öldürünceye kadar harp edeceğim. Sizin bütün askerleriniz bile bu kadar yoktur.

Arap kumandanı işi uzatmak istemiyordu:

— Peki, sen nasıl istersen öyle yapalım!

Dedi.

— Ben bu kaleden çıkarım. Fakat siz bana bir şey yapmayın. Ne yapılacaksa Halife Ömerin hükmü üzerine yapılsın!

Hürmüzan, Halife Ömerin boş yere kan dökmeyen âdil bir adam olduğunu bildiği için böyle söylüyordu.

Arap kumandanı kabul etti. Hürmüzan kaleden çıktı. Halife Ömere mektup yazıldı. Gelen cevapta, Hürmüzanın kendisine gönderilmesi bildiriliyordu.

Hürmüzan Medineye gönderildi. Halife Ömerin yanına götürecekleri zaman:

— O hükümdar ise ben de hükümdarım. Bırakınız, muhteşem elbiselerimi giyeyim. Yakışan budur.

Dedi. Altın ve mücevher işlemeli elbiselerini, süslü pabuçlarını, altın tacını giydi. Altın kemerini kuşandı. Halife onun bu ihtişamını hayran hayran seyrediyordu.

Halife Ömeri evinde bulamadılar. Mescitde olduğunu öğrendiler. Oraya gittiler. Baktılar ki bir köşede kamçısını başının altına almış, yüzünü duvara vermiş, uyuyor.

Hürmüzanı götürenlerden Enes bin Mâlik bir kenarda durdu:

— Uyanmasını bekleyeceğiz.

Hürmüzan hayretle sordu:

— Arapların hükümdarı bu mudur? Mescide yalnız mı gelir?

— Evet!

Ne yapılacaksa Halife Ömerin hükmü üzerine yapılsın!

Hürmüzan, Halife Ömerin boşyere kan dökmeyen âdil bir adam olduğunu bildiği için böyle söylüyordu

— Halk arasında adalet yapmak için adamları yok mudur? Böyle yapyalnız ve hiç korkmadan nasıl yatar? Elbisesi bundan mı ibarettir?

— Evet...

— Bu, peygamberlerin halidir, hükümdarlar böyle değildir.

— O, peygamber değildir. Fakat peygamberlerin yolunu tutuyor!

Neden sonra Ömer uyanıp da olduğu yerde oturunca Enesle Ahnef selâm verdiler. Halife Ömer selâmları aldı ve geldikleri yerlerden haber sordu. Bu aralık Hürmüzanı muhteşem elbisesiyle görünce:

— Bu kimdir?

Dedi.

— Ehvaz hükümdarı Hürmüzandır.

Halife Ömer tiksinir gibi yaptı; gözlerini kapadı:

— Bu kâfir süslerini ondan çıkarın. İslâm süslerini giydirin!

Hürmüzanı soydular ve bezden bir gömlek giydirerek tekrar Halifeye götürdüler. Halife bir tercüman istedi. Mugayre bin Şübeyi getirdiler. Halife Ömer ona:

— Hürmüzana söyle, ne diyeceği varsa desin!

Dedi. Hürmüzan cevap verdi:

— Ölüler sözünü mü söyliyeyim, diriler sözünü mü?

— Diriler sözünü...

— Böyle demekle beni ölmekten kurtardın. Artık öldüremezsin!

— Ben o manayı kastetmedim. Aldatamazsın! Berrağ bin Mâlik'i öldüren adamı ben sağ bırakır mıyım?

Hürmüzanın da tek korkusu bundan ibaretti. Fakat henüz bütün ümitlerini kaybetmiş değildi:

— Ey Ömer, sen âdil ve sözünde duran bir adamsın. Şimdi susadım. Beni susuz öldürme! Su getirsinler, içeyim. Ondan sonra gene bildiğin gibi yap!

Ömer su getirilmesini emretti. Hürmüzan onu eline aldı ve sordu:

— Ey İslâmların büyüğü, bu suyu içmedikçe beni öldürtmeyeceğine söz veriyor musun?

— Veriyorum.

Hürmüzan suyu yere boşalttı:

— Artık beni öldüremezsin?

— Niçin?

— Çünkü onu içmedikçe öldürmemeyi kabul ettin. Su yerden toplanıp da içilemez ki, beni öldürebilesin!

Enes bin Mâlik araya girdi:

— Doğru söylüyor.

Fakat Ömer razı olmadı:

— Senin bu lâf oyunların fayda vermez. Seni her halde öldüreceğim.

Hürmüzan merak ve korku ile sordu:

— Ne yaapyım ki faydalı olsun?

— Müslüman olmalısın!

Hürmüzan Müslüman oldu. Yanında bulunan mallarını ve paralarını verdiler. Ondan sonra Medinede yaşamağa başladı.

Gökboğa Rey şehrine yaklaştığı sırada Kubad üç bin kadar muntazam askerle arkadan yetişti. Behmenin harp meydanında öldüğünü haber verdi. Kendisi Hemedan yolundan değil, dağlardan aşarak oraya kadar gelebilmişti.

Gökboğa karısiyle çocuğunu kardeşinin yanına götürdü. Yezdicerd onun tekrar gelmesi için âdeta yalvardı. Çünkü Araplar İranda yer yer karşılaştıkları mukavemetin birinci sebebi olarak hükümdarın henüz sağ olmasını ileri sürüyorlardı. O ortadan kaldırılırsa istilâ daha koloy olacaktı. Bu maksatla vakit vakit kendilerinden veya İranlılardan casuslar gönderiyorlar. hükümdarı öldürtmek istiyorlardı.

Parça parça bir takım prensliklerden ibaret olan İran birkaç sene içinde Arapların ellerine geçti. Yezdicerd Merv şehrine çekildi. Gökboğa ile Ertonga ona bir tavsiyede bulundular:

— Türk hakanına elçi göndererek imdat iste. Ancak onlar Arapları mağlûp edebilirler.

Elçi gönderildi.

Pişdar olarak yedi bin atlı Ceyhun nehrini geçti. Ayni gün Merv şehrine büyük bir kervan ve bu kervan arasında birkaç yüz yabancı girdi. Akşam üzeri bir haber dolaştı:

— Gündüz gelen adamları Arap kumandanı Ahnef göndermiş. Bu gece ansızın Kisranın oturduğu köşkü basarak onu öldüreceklermiş!

Gökboğa henüz şehir dışarısında bulunan yedi bin Türk atlısını gece şehre aldı ve Yezdicerdin muhafazası işini kuvvetlendirdi.

Yezdicerdin etrafında başka rivayetler vardı. Ötedenberi Türklerden korkan ve mecmuu üç dört bini bulan saray halkı arasından bazıları:

— Türkler Kisrayı öldürerek Horasanı alacaklar ve Araplarla paylaşacaklarmış!

Diyorlardı. Bunu geç vakit duyan Yezdicerdin gözüne uyku girmeyordu. Bir aralık köşkün etrafında nal sesleri ve o gün gelen Türk atlılarını görünce:

— İşte, beni öldürmek için etrafı sarıyorlar!

Dedi. Adamlarına:

— Beni kaçırın!

Diye yalvardı.

Köşkün henüz boş olan arka tarafındaki pencerelerin birinden bir ip sarkıtıldı. Köşk kale duvarları hizasında olduğu için şehrin dışarısına indi. Büyük bir korku içinde ve karanlıkta koşa koşa uzaklaştı. Sabaha karşı fena halde yorulmuştu. Bir değirmen gördü. Orada dinlenmek istedi ve rastgele bir yolcu imiş gibi yer istedi.

Değirmenci yere bir kilim serdi ve kuştüyünden ipek döşeklerde yatmağa alışkın olmasına rağmen koca İran hükümdarı o kilim parçası üzerinde belki hayatının en tatlı uykusuna daldı.

Değirmenci ortalık ağarınca kalktı. Bu aralık gözleri geceki yolcunun bulunduğu tarafa rastladı ve sanki oraya saplı kaldı. Yolcunun üzerinde altın işlemeli elbiseler, altın kemerler, işlemeli pabuçlar vardı. Gözleri kamaştı ve bu kıymetli eşyaya sahip olmak arzusunu bir türlü yeenmedi:

— Buraya girdiğini kimse görmedi, öldürsem kim ne bilecek?

Dedi.

Biraz ötede bazan odun yardığı balta duruyordu. Sapından tutarak kaldırdı. Horul horul uyuyan yolcunun başı ile omuzu arasına bütün kuvvetiyle indirdi.

Yolcunun boynundan kan boşandı. Bir iki defa sar'a tutmuş gibi titredi ve öldü.

Değirmenci onun elbiselerini ve kemerini çıkardı. Kemerin içinde birçok altın da bulunca bu işi yaptığına daha çok sevindi. Ölüyü suya attı.

Ertesi gün Yezdicerdin kaçtığı anlaşılınca Gökboğa onun izinden gitti. Değirmencide elbiseleri bulundu. Her şey anlaşıldı. Bu korkak ve iradesiz adamda büyük ve manevi bir kudret uman İran beyleri artık bütün Araplarla harp etmiyorlar, kaçıyor, yahut boyun eğiyorlardı.

Araplar sandılar ki artık Çine kadar bütün Asya yolları onlara açıktır. Fakat Horasanı geçip de Ceyhun kıyılarına vardıkları zaman, cesur, muntazam usta birer savaşçı olan, parlak bir medeniyete sahip olan Türklerle karşılaştılar. Sert ve yalçın bir kayalığa çarpan sel gibi tamam yüz sene boş yere Türkistan hudutlarına çarptılar.

Gökboğa ile Ertonga Türk savaşçılarının başında bulunanlar arasındaydılar.

Kubad Horasanda yer yer Arap kuvvetlerine baskın vererek, kervanları vurarak vazifesini yapıyor; Türklerden yardım görüyordu.

Fakat onun gibi üç beş kişinin gayreti koca İran imparatorluğunun devrilmesine kâfi değildi. Şimalden cenuba bin beş yüz, garptan şarka iki bin kilometre genişlik ve uzunlukta olan büyük ülke on beş sene içinde Arap boyunduruğu altına girmiş, Arap dinini kabul etmişti.

— SON —

ŞEHİR TİYATROSU
KOMEDİ KISMI
10—1—939 Pazartesi
20,30 da
OĞLUMUZ

HALK OPERETİ
Bu akşam saat 21 de
Büyük operet 3 *Yıldız*
Pek yakında yeni operet: *(Modern kızlar)*
Yazan: M. YESARİ

TURAN TİYATROSU
Bu akşam halk gecesi Cemal Sahir ve arkadaşları
HABİBE MOLLA
3 perde. Localar 100, Her yer

VAKIT

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Kr.
3 aylık	260	425 »
6 aylık	475	820 »
1 yıllık	900	1600 »

Tarifeden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmeyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde VAKIT'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

İLÂN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santimi satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40; iç sayfalarda [illegible] kuruş; dördüncü sayfada [illegible] birinci, ikinci ve üçüncüde 2; birinci 4; başlık yanı kesmece 5 lira-dır.

Büyük, çok devamlı, klişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilânların santim - satırı 30 kuruştur.

TİCARİ MAHİYETTE OLMIYAN KÜÇÜK İLÂNLAR

Bir defa 30, iki defası 50, [illegible] defası 65, dört defası 75 ve [illegible] defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedava-dır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Hizmet kuponu getirenlere küçük ilân tarifesi yüzde [illegible] indirilir.

Vakıt hem doğrudan doğruya kendi idare yerinde, hem Ankara caddesinde Vakit Yurdu altında KEMALEDDİN [illegible] İlân Bürosu eliyle ilân [illegible] eder. *(Büronun telefonu: [illegible])*

Et Fiyatları Yüks[...]

Et fiyatleri dün sabahta[...] ren yükseltilmiştir.

Toptan 31, perakende [...] şa satılan karaman, toptan [...] rakende 40 kuruşa, toptan [...] rakende 38 kuruşa satılan [...] toptan 36, perakende 43 [...] ve toptan 25, perakende 30 [...] satılan sığır da toptan [...] kende 35 kuruşa satılacak[...]

Kıvırcık ile kuzu eskisi [...] best olarak satılacaktır.

Dört Ay Hapis Ya[...]

Aksarayda bizim tuhafi[...] ğazasına girerek ufak tefe[...] Kâzımın duruşması dün [...] bulunan asliye dördüncü c[...] kemesince yapılmış ve suç [...] duğundan dört ay hapis ce[...] çarpılmıştır.

Karamazof Kardeşler

Yazan: **Dostoyevski**

Çeviren: Hakkı Süha Gezgin 69

lardı. Çünkü "Yüzbaşı nerede oturuyor?,, sualini birçok defa tekrarladıktan sonra, ancak derdini anlatabilmişti. Kadınların biri, parmağiyle bir kapı gösterdi. Buradan izbenin en güzel köşesine giriliyordu.

Aliyoşa, kapının rezesine elini koyunca, içerde hüküm süren derin sessizlikten vücudü ürperdi. Katerinanın anlattığına göre yüzbaşının karısı ve çocukları vardı. Acaba hepsi de uyuyorlar mı?. Yoksa benim geldiğimi gördüler de girmemi mi bekliyorlar? diye düşündü. Sonra:

— Kapıyı çalsam daha iyi olur.

Dedi ve eliyle vurdu. Neden sonra hırçın kalın bir ses duyuldu.

— Kim o?

Aliyoşa, kanadı iterek eşiği geçti. Burası büyükçe fakat karmakarışık bir oda idi. Ortada bir Rus sobası vardı. Duvardan duvara üstünde bezler sarkan bir ip gerilmişti. Her köşede bir yatak görünüyordu. Hepsinin üstlerine elle örülmüş örtüler serilmişti. Karşı tarafta bir sandalya ile bir masa üstüne uzatılmış kalaslarla yapılmış bir karyola göze çarpıyordu. Bu yatağın yanı başında çömelmiş çok zayıf ve sapsarı bir kadın duruyordu. Daha ötede kızıl saçları ve nankör yüzlü, basit fakat tertemiz kılıklı bir genç kız ayakta bekliyordu. Gözleri, tatlılaşarak Aliyoşaya takıldı kaldı. Yüzü genç, fakat yanında koltuk değnekleri duran bir başka kanbur kız daha vardı.

Kırk beş yaşlarında kadar görünen ufak tefek, cılız yapılı bir adam havlusiyle ağzını silerek kalktı. Genç kız:

— Kilisesi için sadaka istemeğe gelmiş bir papas olacak... Tam bal alacak çiçeği buldu işte...

Diye söylendi.

Aliyoşaya yaklaşan adam:

— Yayır "Varvara,, yanılıyorsun... Dedi. Bu zatın bizi ziyaretinin herhalde bir başka sebebi var.

Aliyoşa, buna dikkatle baktı. Herifin halinde hayasızlıkla birlikte garip bir sıcakkanlılık seziliyordu.

Delikanlı:

— Ben, Aleksi Karamazofum.

Dedi.

— Evet, biliyorum. Yalnız ziyaretinizin sebebi nedir?

— Size bir şey söylemek için gelmiştim.

— Öyle mi?.. Buyurun oturun...

Yüzbaşı, böyle diyerek bir sandalye delikanlıya verdi. Bir iskemle de kendine çekerek oturdu ve:

— Ben fenal kları yüzünden açığa çıkarılmış yüzbaşı Nikolayım.. Berbad bir halde olduğum için ziyaret kabul edemiyorum. Şimdi lûtfen sizi zahmete sokan merakın ne olduğunu öğrenebilir miyim?.

— Ben, mevud mesele için geliyorum.

Yüzbaşı sabırsızlığını bildiren bir tavırla:

— Hangi mesele?

Diye sordu.

Aliyoşa, sıkılarak:

— Ağabeğim Dimitri ile aranızda geçen hâdise...

Dedi.

— Şu alaylı lâkap davası mı?..

— Hangi alaylı lâkap?

Bu aralık köşedeki perde açıldı ve bir baş uzanarak;

— Benden şikâyete gelmiş olacak baba... Bugün onun parmağını ısırmıştım...

Dedi. Aliyoşaya parlak sıtmalı gözlerle bakıyor ve sanki: "Burada bana dokunamazsın!,, demek istiyordu.

Yüzbaşı yerinden sıçrayarak:

— Nasıl nasıl?.. Diye bağırdı... Kimin parmağını ısırmış... Sizin mi?

— Evet benim parmağımı... Sokakta arkadaşlariyle taş dövüşü yapıyordu. Ona karşı altı kişi hücum ediyorlardı. Aralarına girip ayırdım. Bu, tuttu bana biri sırtıma değen, biri de yüzümü sıyırarak geçen iki taş savurdu. Niçin attığını, kendisine ne yaptığımı sorunca da gelip haince parmağımı ısırdı.

İskemlesinden sıçrayan yüzbaşı:

— Keratayı kırbaç altında tepeliyeceğim.

Diye köpürdü. Aliyoşa, tatlı, sakin sesiyle:

— Ama, benim bir şikâyetim yok. Sadece vakayı anlatıyorum. Ona dayak atmanıza razı değilim. Hem galiba yavrucuk hasta.

Yüzbaşı, Aliyoşaya doğru âdeta sal dıracakmış gibi tehditli bir tavırla dönerek:

— Çocuğu kırbaçlamadan evvel ister misiniz ki, şu bıçakla kendi dört parmağımı keseyim ve yüreğinizin hıncını söndüreyim? Bu kadar yeter değil mi? Beşinci parmağımı da kopartmak istemezsiniz sanırım..

Dedi. Yüzünün bütün çizgileri [...] nuyor, dudakları seyiriyordu. Ken[...] den geçmiş gibi bir halde idi. Aliy[...] tatlı ve mahzun bir sesle:

— Şimdi her şeyi anlıyorum, d[...] Babasını seven cevherli bir oğlu[...] var yüzbaşı. Size tecavüz eden ada[...] kardeşini karşısında görünce, üzer[...] atıldı.. — Sonra delikanlı dalgınla[...] ağır ağır — evet şimdi anlıyorum[...] kat Dimitri yaptığına çoktan piş[...] dır. Eminim ki eğer buraya gelse, [...] tâ hâdise yerinde sizinle karşıl[...] mutlaka herkesin huzurunda af[...] diler.

— Yani, beni elâleme maskara e[...] ten sonra, bir pardonla işi geçiştir[...] istiyor değil mi?

— Hayır, tarziyenin bütün şar[...] nı size bırakıyor.

— Ya ondan ayni meyhaneye [...] diz çökmesini istersem?

— Onu da yapacaktır!

— Ağabeyinizin duyduğu te[...] beni de üzdü... Durun size ev h[...] takdim edeyim. İki kızım, karım [...] lum... Eğer ben ölürsem, onlara [...] bakar ve eğer onlar olmazsa, bu [...] yada bunca fenalıklarımdan sonra [...] kim sever? Malûm a, hiç kimse [...] mek ihtiyacından sıyrılamamıştır [...] lah yarattıklarını bu ihtiyaçla bi[...] dünyaya getirir.

(Devamı var)

Abdülmecit devrinde
Saray entrikaları

Yazan : Asım Us

— 13 —

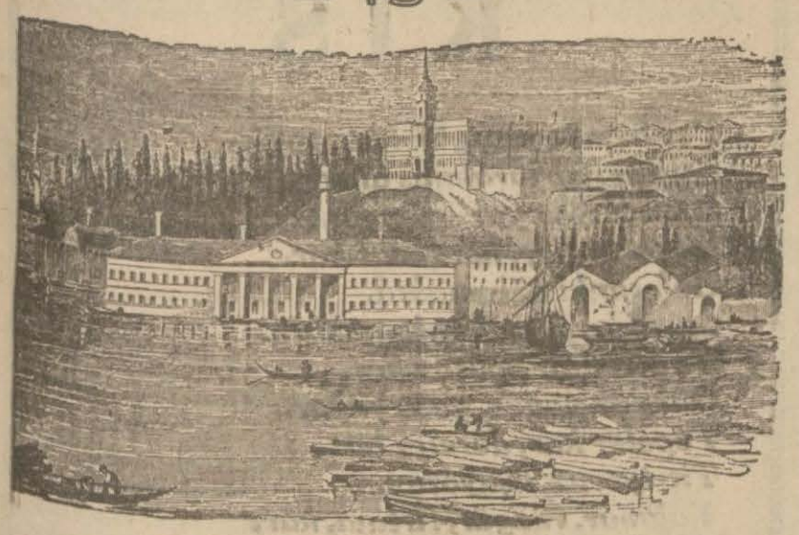

Abdülmecit devrinde tersaneden bir görünüş

Ortodokslarla katolikler arasında Kudüsteki ziyaretgâh meselesi etrafında çıkan rekabet İstanbulda hakikî bir siyasî ihtilâf şekli alınca Babıâlide bu iş için hususî bir komisyon teşkil edilmişti. Bu komisyon mevcut muahedeler ahkâmını tetkik ederek mübarek makam denilen yerleri Lâtinlerle ortodokslar arasında taksim etmişti. Bu karara göre Lâtinlerin yalnız kendilerine inhisarını iddia ettikleri ziyaretgâhların onara iadesi cihetine gidilmeyip bu baptaki iddialar reddolunuyordu.

Kamame kilisesinin yalnız bir tarafa hasr ve tahsisi caiz görülmüyor, müşterek tutuluyor ve küçük kubbe eskiden olduğu gibi ortodosklara veriliyordu.

Beyti Lahim kilisesi kapıların bir anahtarı ile kurban yerinin iki anahtarı Lâtinlere verilmekle beraber kilisenin içinden geçmekten maada bir hakları görülmüyordu.

Fakat bu karar iki tarafı da tatmin edemedi. Mesele bir siyasî nüfuz şeklini aldı. Fransızlar Babıâliye ittifak teklif ettiler. Ruslar da Kaynarca ve Edirne muahedeleri ahkâmını ileri sürerek ortodoks kilisesine bağlı olup Türkiyede bulunan hıristiyanların hâmileri olduklarını ilân ettiler. Bu sırada İngiltere araya girdi. Rusya ile Fransa arasında bir nevi tavassut rolü oynamak istiyordu.

Bir aralık Fransa hükûmeti İstanbuldaki sefiri Lavalet'i geriye çağırdı. Rusya ile Kudüs meselesi üzerinde doğrudan doğruya Petersburgta müzakereye girişmek arzusnu bildirdi. Çar Nikola Fransanın bu hareketinden memnun olmuş göründü. İki devlet arasındaki ihtilâfın artık hal yoluna girmiş olduğu yolunda ümitler uyandı.

İşte bu sırada idi ki Rusya tarafından Prens Minçikof isminde fevkalâde bir elçinin İstanbula gönderildiği haberi duyuldu.

Minçikof kimdi?

Bu adam Rusyanın Baltık denizi filoları kumandanı, bahriye nazırı ve Finlandiya eyaleti umumî valisi idi. Rusyadan İstanbula gelirken Karadeniz donanması ile Besarabyadaki Rus ordusunu teftiş etti. Maiyetinde Rus ricalinden Prens Galçin ile Dimitri Neselrod, Karadeniz filosu amirali Kornilof, Besarabya ordusu erkânı harbiye reisi general Nikapuçinski bulunuyordu.

İstanbula martın birinci günü gelmişti. İkinci günü alelâde sokak elbisesi ile Babıâliye gitti. Mutat ziyarette bulundu. Fakat yalnız sadrazamın yanına gitti. O zaman Hariciye Nezareti makamını işgal eden Fuat Efendi (Paşa) nın yanına uğramadı. Bu hareketi ile Hariciye Nazırı Fuat Efendiyi Rusyanın düşmanı diye göstermiş oluyordu.

O günlerde ne İngiliz sefiri, ne de Fransız sefiri İstanbulda değillerdi. Onun için Abdülmecit başaladı. Hariciye Nazırı Fuat Efendiyi azlederek yerine Rifat Paşayı tayin etti.

Osmanlı devleti hakkındaki müthiş fikirleri herkesçe malûm olan Çar Nikola neden dolayı böyle İstanbula fevkalâde bir elçi göndermeğe karar vermişti? Tabiî olarak herkes bunu merak ediyordu.

Fakat Prens Minçikof herkesin bu merakını tatmin etmiyordu. Fevkalâde memuriyetinin maksadını kimseye söylemeğe lüzum görmüyordu. Yalnız bu mak satla sorulan suallere:

— Sultanın kızını alacağım. Kendisine damat olacağım..,

Tarzında kaba lâtifelerle mukabelede bulunuyordu.

Prens Minçikofun bu halinden iptida İngilizler kuşkulandı. İngiliz sefiri Amiral Dundas'ın kumandası altındaki gemileri İstanbula çağırdı. Ondan sonra da Fransızlar Tulon'dan bir filo gönderdiler.

Nihayet bir ay kadar bir zaman sonra umumî merak bir dereceye kadar halledilir gibi oldu: Prens Minçikof İstanbula Kudüs meselesinden dolayı tam bir tarziye istemek için geldiğini söylüyordu.

Bu vaziyet karşısında Fransızlar tehlikeyi gördüler. Sulhü muhafaza için mülâyim davranmağa karar verdiler. Ortodoksların Kudüste istedikleri imtiyazlardan bazılarına ses çıkarmadılar İngiliz sefiri Lord Stratfort Fransa ve Avusturya kabinelerinin fikirlerini alarak Londradan İstanbula geldi. Fransanın yeni sefiri Dölakur dahi vazifesine başladı.

Prens Minçikofun herkesi hayrette bırakan teşebbüsleri devam ettiği sırada Londrada bulunan İngiliz sefiri Lord Stratfort tanihayet İstanbula gelmişti. Gelirken de Parise uğrayarak Fransız hariciye nezareti ile bu Minçikof meselesi hakkında temasta bulunmuştu.

Lord Stratfordun muvasalatından bir kaç gün sonra mazuliyet halinde olan Reşit Paşa ziyaretine gitti. Tabiî olarak konuşma mevzuu Minçikof meselesi üzerinde idi.

Lord Stratfort dedi ki:

— Minçikofun Petersburgdan buraya gelişi öyle bazılarının zannettiği gibi Kudüsteki bir kilise için olamaz. Kudüsteki kilise meselesi Osmanlı devletinin ortodoks tebaası namına memleket işlerine bir müdahale vesilesidir. Müdahalenin asıl maksadı hemalde daha başkadır. Şimdilik Minçikof meselesinin bu cihetini gizli tutuyor. Dilinin altında saklı olan bu baklayı bir gün çıkaracaktır. Onun için Babıâlide ekselansımızın sadaret makamında bulunmanız lâzımdır.

Reşit Paşa — Bizim âcizane tahminimiz de bu merkezdedir. İhtilâl tehlikesi içinde uğraşan Avrupanın bu halini görünce Rusya kendisini şarkta daha serbest haraket etmek mevkiinde görüyor. İçinde ötedenberi saklı olan emellerini tahakkuk ettirmek için çare arıyor. Belki kendine göre bazı tecrübeler de yapmak istiyor. Rusyanın bu hareketi bilhassa İngiltere ile Fransaya karşıdır. İngiltere ve Fransa, devleti Osmaniyeye yardım ettikleri takdirde muhtemel her tehlike kolaylıkla bertaraf olunabilir. Bu hususta devletimiz hesabına uhdeme düşecek her vazifeyi yapmak için hazırım.

Fakat bugünkü ahval ve şerait içinde benim sadaret makamını deruhte etmekliğim muvafık olamaz. Fakat Hariciye Nezaretini üzerime alabilirim.

Yalnız şu cihet var ki ekselansımızın doğrudan doğruya sarayda teşebbüsatta bulunarak Hariciye Nezaretinin uhdemize verilmesini talep etmenizde tehlike vardır. Böyle bir teşebbüsü padişah hoş görebilir. Fakat ne gibi maksatlarla geldiği henüz tamamile anlaşılmıyan ve devletimiz için müşkülât çıkarmağa her dakika bir vesile arıyan Prens Minçikofun hiç te iyi karşılamıya cağını tahmin etmek kolaydır.

Bir Sivri Akıllının Maceraları:

Ne var, Ne yok?

Dünyayı Yaya Olarak Üç Kere Dolaşan Adam

Dünyanın en ihtiyar seyyahı 88 yaşındaki Bordolu Piyer Depujon dur. Eski bir maliye memuru olan bu adam 20 yıldanberi seyahat etmektedir. Atlet vücutlu, çevik bir ihtiyar olan Piyer çocukluğundan itibaren seyahate meraklıdır. Bu hayali hakikat haline koymak maksadiyle ve yaya olarak şimdiye kadar dünyayı üç kere dolaşmıştır.

Seyahatlerinde tren ve vapurlardan çok az istifade etmiştir.

400.000 kilometre yol yürüyen bu adam yaya dolaşmak rekorunu almıştır. Seyahatlerinde gördüklerine dair şimdiye kadar birçok kitap ve risaleler neşreden ihtiyar seyyah 88 inci yıldönümünü bordoda kutladıktan sonra dördüncü defa olarak Fasa gidecek ve Afrikayı bir kere daha dolaşacaktır.

—o—

Beş Kilo Baklava Yemiş

Bosna Sarayda yaşayan müslümanlar arasında baklava en meşhur tatlılardan biridir.

Geçen hafta Bosnada çalışan Sanskimostlu Osman Hromaliç isminde bir işçi arkadaşlariyle bahse tutuşmuş ve on kişinin yiyebileceği beş kiloluk büyük bir tava baklavayı yemiştir

—o—

Evlenmeye Karşı Sigorta

Danimarkada tesis edilen ve 13 ten 20 yaşına kadar çirkin ve evlenemiyeceği zannedilen kızları sigorta eden birçok şirketler vardır.

Kızları güzel olmıyan birçok aileler bu şirketlere müracaat etmektedir. Evlenemiyecekleri zannedilen ve pahalı, pahalı sigortaya konulan bu kızlardan birçoklarının kısmeti ise,sigorta ile teminat altına alındıktan sonra, çıkmaktadır.

—o—

Denizin 13000 Metre Dibinde

İtalyan gazetelerinde okunduğuna göre, denizin 13000 metre dibine kadar ineceklere mahsus yeni bir âlet bulunmuştur.

Galeatso de Lastetsiye isminde bir İtalyan olan mucit, bu âleti deniz askerlerinin hizmetine vermiştir.

Harp Zamanında Paris Yeraltı Şimendiferleri

Paris polis müdürü ile Sena valisi bir proje hazırlayarak Parisin yeraltı şimendifer tünellerini bir harp vukubulduğu zaman, ahalinin korunmasına tahsis etmeği teklif etmişlerdir.

Bu plâna göre yüz mil olan tünellerden yarısı ve 62 durak kapatılacaktır. Tüneller kısım kısım tefrik edildikten sonra 150.000 insan buralarda muhafaza olunabilecektir.

—o—

Sekiz Yıl Kocasını Bekliyen Kadın

Avusturyalı meşhur kâşiflerden Herbert Vilkins sekiz sene evvel evlenmiştir.

Fakat evlendiği Ledi isimli kadınla bir hafta kadar birlikte kaldıktan sonra ilmî keşiflerde bulunmak üzere seyahate çıkmıştır. Karısı sekiz sene beklemiş ve kocası geçen hafta Viyanaya dönmüştür.

Bu kadar uzun ayrılık senelerinde zavallı kadın evinden bir kere olsun çıkmamış, yalnız kocasına mektup yazmak, gelen mektupları okumakla vakit geçirmiştir.

Taşla Yaralandı

Şehremininde Selçuksultan mahallesinde 8 numarada oturan Avni polise müracaat ederek Haseki caddesinden geçerken Sabri adında biri tarafından atılan taşla yaralandığını iddia etmiştir. Sabri yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

—o—

Yeşilay kongresi dün toplandı

Yeşilay gençlik kurumu, sekizinci kongresi dün Bay Fahrettin Kerim Gökay tarafından açılmıştır.

Ebedî Şef Atatürkün hatırasını tebcil için bir dakika sükût edildi. Müteakiben hep bir ağızdan İstiklâl Marşı okundu.

Bundan sonra Reisicümhur İsmet İnönüne vesaire makamata tazim telgrafları çekilmesine karar verildikten sonra bazı hatipler söz alarak içki aleyhinde ve mazarratları hakkında nutuklar söylediler.

Kongreye, heyeti idareyi seçtikten sonra içtimaa nihayet verildi.

VAKIT'a abone olunuz

Radyo ve Tiyatro

Ankara radyosu

16 - 1 - 1939 PAZARTESİ

12.30 Müzik (Oda müziği pl.). 13 Saat, ajans, meteoroloji haberleri. 13.10 Müzik (Güzel sesler pl.). 13.30 14 Türk müziği (pl.). 18.30 Program. 18.35 Türk müziği (İncesaz - Bestenigâr, seba faslı). Okuyan: Tahsin Karakuş. Çalanlar: H. Derman, E. Kadri, H. Gür, B. Üfler, H. Tokay .19.20 Konuşma (Doktorun saati). 19.35 Türk müziği (Klâsik program): 1 — Rauf Yekta - Mahur peşrevi. 2 — Bekir ağa - Mahur beste. Bir afeti meh peyker ile nüktelerim var. 3 — Itri - Pençgâh beste - Hem sohbeti dildar. 4 — Itri - Segâh ağır semai. 5 — Dede - Mahur yürük semai. 6 — B. Üfler - Ney taksimi. 7 — Mustafa İzzet - Segâh şarkı - Doldur getir ey saki. 8 — Dede - Mahur şarkı - Gönül adlı bülbülüm. 9 — Sadullah ağa - Hicazkâr şarkı - Hıram et gülşene. 10 — Çorlulu - Hicazkâr şarkı - Aldı beni iki. 11 — Şevki - Hicazkâr şarkı - Göynümü duçar eden. 12 — Vecihe - Kanun taksimi. 13 — Tuna sesi - Uzun kavak yeşillendi. 14 — Mustafa Çavuş - Hüseynî şarkı - Bir dilberdir beni. Okuyanlar: Küme okuyucuları. Çalanlar: Vecihe, R. Erer, F. Fersan, R. Fersan, K. N. Seyhun, C. Kozan. B. Üfler, R. Kam. 20.35 Saat, ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiyat). 20.45 Müzik (Oda müziği): Piyano: Cemal Reşit. Keman: Orhan Borar. Viyolonsel: Enver Kakıcı. 1 — Van Beethoven - Trio (Dominör). 21.05 Konuşma. 21.20 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Fritz Recktenveld - Grinzing de -Potpuri. 2 — Pepi Müller - Küçük serenad. 3 — Paul Holzner - Saksunya köylü dansları. 4 — Bucalossi - Pestalozzanın bir şarkısı - Ciribiribin. 5 — Anton Rubinstein - Kostümlü balo - Süitinden Çobanlar. 6 — De Micheli - Şen serenad. 7 — Niemann - Zenci dansı. 8 — Heuberger - Şarkta isimli süiden - Çeşmede - parçası. 9 — Niemann - Vals Boston. 22.20 Saat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 22.35 Müzik (Bir solist - ve dans plâkları). 23.45 - 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Ankara radyosunun yarınki programı

SALI 17—1—939

12,30 Müzik (Küçük orkestra - şef: Necip Aşkın), 1 — A. Rubinstein - Kostümlü balo süitinden - başlangıç, 2 — A. Rubinstein kostümlü balo süitinden Napoli balıkçıları 3— Rio Gebhardt Romans, Viyolonsel, orkestra için 4— J. Strauss Polka, 5— Hanns Shch İnciler Vals, 13 Saat, Ajans, meteoroloji haberleri. 13,10 Müzik (Küçük orkestranın devamı), 6— Leopold - Yeni dünyanın eski şarkıları, 7 — F. Königshofer - Tirol entermezzosu, 8 — Italo Azzoni - Melodi, 9 — Garhard Vinkler - Kemanın aşk şarkısı, 10 — Beethoven - Skoçya havaları. 13,40, 14 Türk müziği Pl, 18,30 Program, 18,35 Türk müziği (Fasıl heyeti - Muhayyer faslı), 19,20 Saat, Ajans, meteoroloji haberleri, Ziraat borsası (fiyat), 19,30 Türk müziği (Muhtelif oyun havaları), 1 — Aç kapu oyun havası, 2 — Bartın oyun havası, 3 — Genç Osman oyun havası, 4 — Anadolu oyun havası, 5 — Ödemiş zeybeği, 6 — Balıkesir zeybeği, 7 — İzmir Kordon zeybeği, Çalanlar: S. Yaver Ataman, Vecihe, C. Kozan, C. Çağla, H. Gür, 20 Konuşma (Hukuk İlmini Yayma Kurumu 21,15 Türk müziği (Şarkılar), 1 — Hüseynî peşrev, 2 — Rahmi Hüseynî şarkı - Acep nazende şuhu, 3 — Suphi Ziya - Hüseynî şarkı - Feryat ediyor bir gül, 4 — Rahmi - Muhayyer şarkı - Serapa hüsnü ansın, 5 — Reşat Erer - Keman taksimi, 6 — Mustafa Çavuş - Hisar puselik şarkı - Du çeşmimden gitmez aşkın hayali, 7 — Hacı Arif Bey - Hicaz türkü - Aman dağlar canım, - Halk türküsü - Bülbül taşta ne gezer, 9 — Selâhattin Pınar Hicaz türkü Hâlâ yaşıyor, 10 — Salâhattin Kaynak - Nihavent şarkı - Kirpiklerinin, 11 — Eviç türkü Atladım bahçene girdim. Okuyanlar: Muzaffer İlkar, S. Tokay, Çalanlar: Vecihe, C. Kozan, R. Erer, R. Kam, 21 Konuşma (Türkiye postası), 21,15 Saat, esham, tahvilât kambiyo - nukut borsası (fiyat), 21,30 Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferit Alnar), 1 — L. Van Beethoven: 3 ncü Leonore uvertür, 2 — L. Van Beethoven: 6 ncı Senfoni Famajör (Pastoral), 22,30 Müzik konuşmaları (Folklor), 23,45. 24 Son Ajans haberleri ve yarınki program.

Yusuf Akçoraya dair

Finlandiyada bir Türkün bir mektubu

Sadri Ertemin geçen ay gazetemizde çıkan bir fıkrası ırk milliyetçiliği fikrinde bulunanlara işaret ederken Yusuf Akçoranın da adını anmış, ananeye bağlı bir milliyetçilikle Ziya Gökalp'a at eti yedirilen ve sonunda onu hasta yapan bir ziyafetten bahsetmişti.

Finlândiya Türklerinden bir okuyucumuz, bize yolladığı bir mektupta, Yusuf Akçorayı müdafaaya lüzum görmüş ve rahmetliye ait bir hatırasını nakletmiştir. O yazı Yusuf Akçoranın biz Türklerce malûm olan kıymet ve faziletlerinden hiçbirini kendisinden nez eder yolda bir ifade ihtiva etmemekle beraber okuyucumuzun yazısından birkaç parçayı rahmetle anmıya vesile olmak için naklediyoruz:

Yusuf Akçorayı siz, hepiniz bilirsiniz. Akçora oğlunun Türkiyeye Kazandan gelişi Türkiyeye aşkındandı. Milyonlarını ve fabrikalarını bırakarak bütün Türk milletine hizmet etmek ve Türk devletinde çalışmak, büyük Türk milletine kendinden sonra da çalışır talebeler bırakmak için gelmişti.

Akçora 1918 de Türk esirlerini Türkiyeye nakletmek için Petresburga gelen bir heyetin azalarından ve hatırımda kaldığına göre heyetin aynı zamanda veznedarıydı. Heyet o zaman Petersburg müslümanları, Türkleri tarafından çok hürmetle karşılandı. İyi hatıralar bırakıtı. Heyet Astorya otelinde oturuyordu. Elinde birçok, belki 50 bin İsveç kurunu toplanmıştı. Bu kurunların tebdili bir büyük sarrafi muamele teşkil edebilirdi. Yakından biliyorum ki, bunun bir kurun dahi farkını memleketi menfaatine muhafaza etti. Türkiyeyi candan severdi.

FIKRA:

Eşrefin bir nuktesi

Şair Eşref Edirnenin bir kazasında kaymakam iken valilerden biri teftişe çıkmış. Eşref de kazada bazı yenilikler yaparak kendini göstermek istemiş. Fakat Vali, nedense bu kazaya uğramamış.

Eşref valiyi görünce:

— Efendim, demiş, inşallah gelecek seneye kazaya uğrarsınız.

Türkiyede tarım Nasıl yapılır

Yurdumuz her şeyden önce bir çiftçi memleketidir

Türkiye, her şeyden önce bir çiftçi memleketidir. Halkın dörtte üçü bu işle uğraşır. Yapılan bir hesaba göre 1,500.000 den fazla aile çiftçilikten kazandığı gelirle geçinir.

Yurdumuzda tarım işleri küçük küçük parçalara ayrılmıştır.

1 — Kuzey Anadolu silsilesile Karadenizin sahil bölgelerinden ayrılan kısımlardır. Meselâ Bilecik, Eskişehir, Bolu, Çankırı, Ankara, Kütahya gibi bölgeler. Buralarda çok mikdarda ekim işi yapılır.

2 — Marmaranın Marmaranın bir kısmı ile, Manisa, İzmir, Aydın, Denizli, İsparta, gibi illerdir. Burada yazlar sıcak ve kurak geçer. İyi pamuk yetişir, zeytin, susam, meyva, üzüm incir buranın başlıca zenginliğini teşkil eder.

3 — Marmara havzasının yukarı tarafına rastlıyan yerlerle Trakya bölgesidir. (Edirne, Kırklareli, İstanbul, Bursa gibi). Burada tarım işlerine son yıllarda büyük bir önem verilmektedir.

4 — Antalya, İçel, Mersin, Adana, Maraş, Gaziantep gibi kısımlardır. Burası çok yağmur görür. Bu yerlerde pamuk en birinci tarımı teşkil eder, meyvaları da meşhurdur.

5 — Erzurum, Erzincan, Beyazıt, Kars, Artvin illeri beşinci bölgedir. Burada en fazla arpa, buğday yetişir.

6 — Van, Hakkâri, Bitlis, Siirt Diyarbakır, Mardin, Urfa gibi illerdir. Burada da muhtelif tarım işleri yapılır. Buğday, arpa gibi.

7 — Karadeniz sahillerindeki illerden, Rize, Trabzon, Ordu, Samsun, Sinop, Kastamonu, Zonguldak, gibi yerlerdir. Burası Türkiyenin en çok yağmur gören bölgesi olduğundan tarım burada pek fazladır.

8 — Kuzey, Güney ve doğu kısımları arasında kalan Amasya, Tokat, Sıvas, Karahisar, Malatya illeridir.

9 — Kayseri, Niğde, Konya ve Afyonkarahisar dokuzuncu bölgedir.

Bu hesaba nazaran, Türkiyenin dokuz bölgesindeki tarım arazisinin yüzde 89 u hububata ve yüz de 11 i nohut mercimek gibi bakliyata ayrılmıştır.

Türkiye bağlarına gelince, bu 500 bin hektar araziyi kaplar.

Buğday	3,769,312 ton
Arpa	2,303685 „
Yulaf	215,484 „
Çavdar	448,574 „
Pirinç	72,844 „
Darı	47,814 „
Kuşyemi	14,933 „
Mısır	685,816 „
Muhtelif	5,017 „

NÜFNS VE ŞEHİRLER :

Türkiyenin nüfusu, yapılan son nüfus sayımına göre 16.200.694 dür.

İLLERİN NÜFUSLARI :

İstanbul 883,414, İzmir 596,078 Konya 570,992, Ankara 538,669 Balıkesir 482,261, Manisa 425,038 Malatya 411 bin 513, Seyhan 387 bin 9, Erzurum 386,428, Kastamonu 361,671, Trabzon 359,791, Kütahya 349,005, Samsun 338 bin 14, Kocaeli 335,492, Zonguldak 321,246, Kayseri 312,469, Tokat 310,152, Kars 306,444, Afyon 299 bin 794, Çorum 286,751, Denizli 286,265, Gaziantep 286,616, Ordu 283,340, İçel 271,914, Çoruh 270 bin 688, Yozgat 262,268, Aydın 260,791, Giresun 259,673, Bolu 254,254, Elâzığ 253,693, Niğde 274,592, Antalya 241,569, Urfa 229,201, Mardin 226,030, Çanakkale 223,225, Diyarbakır 214,871 Muğla 197,069, Tekirdağ 193,537, Sinop 19,150, Maraş 189,801, Edirne 184,801, Eskişehir 182,[illegible], Çankırı 177,734, Kırklareli 172 bin 344, İsparta 164,253, Gümüşhane 162,921, Erzincan 158,[illegible], Kırşehir 154,676, Muş 143,527, Van 142,672, Amasya 128,497, Siirt 127,728, Bilecik 125,417, Ağrı 106,727, Burdur 96,152.

Yekûn : 16,200,694.

Türkiye içinde saat farkları

İstanbulda 12 iken

Ankarada: 12,15, Adanada: 12,25, Antalyada: 12,07, Beyazıtta: 13,00, Bursada: 12,01, Çanakkalede: 11,49, Çorumda: 12,24, Denizlide: 12,01, Diyarbakırda: 12,44, Edirnede: 11,50, Erzurumda: 12,49, Eskişehirde: 12,07, Gazi antepte: 12,32, Gümüşhanede: 12,41, İzmirde: 12,50, İzmitte: 12,04 Kastamonuda: 12,20, Konyada: 12,14, Merzifonda: 12,27, Muşta: 12,50, Samsunda: 12,30, Sıvasta: 12,32, Tokatta: 12,30, Trabzonda: 12,43, Vanda: 12,56, Yozgatta: 12,31, Zonguldaktan: 12,12 dir.

KIŞ

Yer bembeyaz, gök kül rengi,
Kuşlar hep bırakmış ahengi..
Kamçılıyor yüzü rüzgâr..
Her taraf kar, her taraf kar..
Gök sanki ağlamakta,
Saçaklar hep damlamakta...
Ne güzeldir uçuşan kar,
Gündüz yağar, gece yağar..
Tepeler kar, dereler buz,
Titriyoruz, üşüyoruz...
Yağmur, rüzgâr, fırtına, kar;
Kışta başka bir zevk var!...

F. ALİ

MASAL

Tilki ile karısı

Tilki ile karısı
Kızdı gece yarısı
Biribiriyle atıştı,
Ne durdu, ne yatıştı
Bu sürekli didişme
Tırmalama, çekişme.

Tilkinin getirdiği
Upuzun bir kemiği

Karısı kaptı, kaçtı,
Tilki kaç gündür açtı.

Hiddetini yenerek
İçinden sevinerek
Tilki ininden fırladı
Kendini oyaladı.

Geceydi mehtap vardı
Yıldızlar parıldadı,

Rarstlıyarak bir nehir
Dedi: Yakındır şehir,
Şimdi şehre varayım

Yeni kısmet arayım....,
Yolda görüp bir çiftlik
Baktı etrafa dik dik,
Sağı solu dinledi:

Bulsam bir delik, dedi,
Hemen kümese dalar
Tavukları yakalar
Karnımı duyururum,

Biraz kuvvet bulurum....
Bir de ne görsün, bir kaz
Bağırıyor avaz avaz.
Tilki bu işe şaştı,

Kaza doğru yaklaştı.
Dedi: "Kim der sana kaz
Kaz böyle güzel olmaz.

Olsan olsan bir kuşsun
Kırda unutulmuşsun
Gel seyahat edelim
Şehre kadar gidelim
Dünya görelim biraz
Bin sırtıma etme naz!.,

Birdenbire kaz kaçtı,
Tilki kaç gündür açtı.

Vurdu kazı sırtına
Koptu çığlık fırtına,

Ayşe kadın uyandı.

Önce yangın var sandı.
Açtı penceresini
Duydu kazın sesini

Anladı çok geçmeden

Duyunca bu feryadı
Ali Baba atladı
Yatağından ansızın.

İzlerini hırsızın
Arıyarak yürüdü
İçini gam bürüdü.

Tilki fakat kurnazdı
Artık azdıkça azdı
Kayalardan aşarak
Rüzgâr gibi koşarak
Karşı tepeyi aldı,

Sevinçten ışık çaldı.
Artık yıldızlar sönmüş
Tilki ormana dalmış,
Tilki ormana dönmüş

Güneşi de beliriyor.
İnde dokuz on yavru
Tilkideki gururu
Sezince yaklaştılar.

Kazı görüp şaştılar,
Yuvayı sevinç sardı,
Yavrular bahtiyardı
Doğrusu böyle semiz,

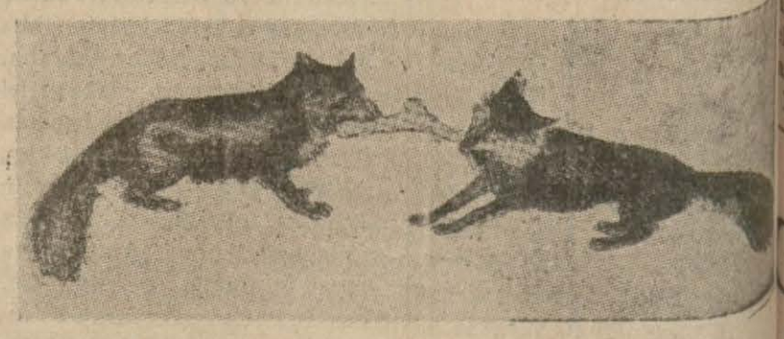

Akşam güneş batarken

Kırda unutmuş kazı
İndi elinde şamdan
Paldır küldür yukardan,
Haykırdı kaba saba:

"— Neredesin Ali baba?
Kazımız gitti elden
Hâlâ uyur musun sen?...,

Böyle hoş, böyle temiz
Bir kaz görmemiştiler,
Bir ağızdan dediler:

"— Bizi doyurmak için
Baba, yine şehre in
Topla ördek, kaz, piliç
Elin boş dönmesin hiç.

Emin Recep

Birinci sınıf köşesi

Oyun salonunda

— VAK, VAK.. ÇEKİLİN OTOMOBİL GELİYOR.

— VARDA, ATIMA BAK.

— AYŞE, SEN NE YAPIYORSUN?

— YAZI YAZIYORUM, ADIMI YAZIYORUM.

— KUMLA YAZI YAZMAK NE HOŞ OLUR.

— ÖĞRETMEN BİRAZDAN GELDİĞİ VAKİT DE BENİM YAZIMA BAKACAK.

— YO.. HEP SEN ATA BİNMEZSİN, BİRAZ DA BEN BİNECEĞİM.

— KAVGA ETMEYİN, MIZIKÇILIK YOK. SIRA İLE.. HAYDİ BAKAYIM, SEN İN...

Hafta içinde neler oldu

Yukarıdaki resimde geçen hafta başında açılan ilkokul barındırma odalarında çalışan arkadaşlarınızı görüyorsunuz.

SPOR

Dün yapılan Lik Maçları

Beşiktaş — Vefa müsabakasın da Rıdvanın attığı dörüncü gol..

Vefa — Beşiktaş karşılaşmasından bir görünüş

Beşiktaş Vefayı 4-0 yendi

Oyunun ilk devresi golsüz bitti, Siyah Beyazlılar altı dakikada üç sayı çıkardılar

Dünkü lik maçlarının en ehemmiyetlisi puvan cetvelinin başında giden Beşiktaşlılarla son günlerde cidden büyük bir varlık göstermeğe başlamış olan Vefalılar arasındaki müsabaka idi.

Nitekim Şeref stadında yapılan ve Tarık Özerenginin idare ettiği bu oyunu iki bine yakın bir seyerci takip etti.

Beşiktaşın alacağı neticeye göre lik şampiyonluğunun Fenerbahçe veya Galatasaraya nasip olması kuvvetli bir ihtimal dahilinde bulunan bu karşılaşmaya takımlar şu kadrolarile iştirak ettiler:

Beşiktaş: Mehmet Ali — Hüsnü, Taci — Bülent, Feyzi, Şevket — Hayati, Rıdvan, Bedii, Şeref, Eşref.

Vefa — Azat — Saim, Vahit — Sefer, Lûtfi, Namık — Adnan, Abdüş, Şükrü, Mehmet Goro.

Vefanın başladığı oyun evvelâ mütevazin bir şekilde oynanırken Beşiktaş iki yan hafının fena oyunları yüzünden yavaş yavaş yeşil beyaz lehine döndü.

8 inci dakikada soldan inen Vefalılar topu ortaya geçirdiler, Abdüş nefis bir vole ile Beşiktaş kalesine gönderdiyse de Mehmet Ali de ayni nefasette bir sıçrayışla kornere attı.

Yeşil beyazlılar iki açıklarile uzun paslı düzgün bir oyun çıkarıyorlar ve Beşiktaşın tehlikeli olmıyan akınlarına mukabil, hâkimiyeti daima ellerinde tutuyorlardı.

20 inci dakikada Şükrünün kale önünde kaldırdığı topu Taci elle durdurdu. Bu bariz penaltıyı Vefadan Namık çekti, ve bu müstesna fırsatı da bozuk bir vuruşla avuta attı.

Vefalılar, iki senedenberi topa ayak vurmamış olan ve dün de takımlarının içinde en fena oyun çıkaran Namığa attırdıkları bu penaltının cezasını galibiyet belki de beraberlikle bitirebilecekleri bir maçtan 4—0 gibi açık bir farkla mağlûp olarak çıktılar.

Kaçan bu penaltıdan biraz sonra da Mehmet, çok müsait bir vaziyette yakaladığı topu Mehmet Alinin kucağına bıraktı. İlk devre de böylece golsüz olarak bitti.

İKİNCİ DEVRE:

Beşiktaşlıların başladığı bu kısımda Vefalılar ilk kısımdaki varlıklarını gösteremiyorlardı, merkez muavini Lûtfide görülen yorgunluk alâimi, bütün takımın bozulmasına sebep oldu. Bu fırsattan istifade eden Beşiktaşlılar da 4 üncü dakikada Bediinin ayağiyle ilk sayılarını çıkardılar.

Bundan sonra bir müddet karşılıklı akınlarla geçen oyun 20 inci dakikadan sonra siyah beyazlıların baskısı altına giren ve gittikçe artan Beşiktaş tazyiki esnasında Hayati ikinci, Eşref üçüncü, Rıdvan da dördüncü golleri çıkardılar.

Beşiktaşın bu üstüste yapılan üç golü tam altı dakika içinde olmuştu. Bundan sonra hiç olmazsa bir şeref sayısı için çırpınan Vefailılar, bütün gayretlerine rağmen vaziyeti değiştirmeğe muktedir olamadıkları için oyun 4—0 Beşiktaş lehine bitti.

* * *

Müsabakanın beraberlikle biten ilk devresi cidden güzel ve heyecanlı geçti. İkinci haftaym ilke nazaran hiç te enteresan olmadı.

Vefadan Saim, Vahit, Sefer, ve Abdüş; Beşiktaştan da Hüsnü, Feyzi, Eşref ve Rıdvan iyi oynadılar.

O. M. K.

Hakemler imtihan edilecek

Mevsuk bir membadan öğrendiğimize göre memleketimizde mevcut 67 lisanslı futbol hakeminin yeniden imtihan edilmesi lüzumu hasıl olmuştur.

Ankarada Beden Terbiyesi Umum müdürlüğünde kurulacak olan yüksek komite tarafından bütün hakemler tekrar sıkı bir imtihana tabi tutulacaklardır.

Mıntaka reisimiz değişmedi

Dün sabahki gazetelerden birinde İstanbul mıntakası müdür vekili Muhtar Oygur'un yerine ekli albay Hafız Besimin tayin edildiği yazılmıştı.

Hazirana kadar hiç bir tayin yapılamıyacağı tabiî olduğuna göre, İstanbul Beden Terbiyesi müdürünün değiştiği haberi de tamamen asılsızdır.

Dünkü kır koşusu

İstanbul Takımı Seçildi

Dün yapılan İstanbul atletizm ajantörlüğü kır koşuları 3000 ve 000 metre üzerinde tertip edildi. Talebeler ayrı teşkilât men...ları ayrı tasnife tabi tutulmuşlar.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Üniversite ve Yüksek mektep müdavimleri eski klüplerine dönecekler

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü tarafından verilen bir emirle üç haftadır maçlara giremiyen talebeler hakkındaki kararın değişeceğini memnuniyetle öğrendik. Umum müdürlük Üniversite ve yüksek mektep müdavimlerinin eski klüplerine dönmelerine müsaade etmiştir; Türk sporunun kalkınmasına büyük bir âmil olacak olan bu yeni kararı; klüpçüler, idmancılar ve sporsevenler sevinçle karşılıyacaklardır.

İzmirli Hilmi G. saraya girdi

İzmir muhtelitinin ve Alsancak klübünün kalecisi Hilmi İstanbula gelmiştir.

Bu güzide kalecinin Galatasaray klübüne intisap ettiği söylenmektedir.

Ankarad[a] ve İzmirde Lik maçları

Ankara lik maçlarında Galatasarayla Demirspor karşılaştılar. Bir çok fırsatlardan istifade edemiyen Galatasaray neticede 5—0 mağlûp oldu.

İzmirdeki lik müsabakalarında Demirspor, Alsancak takımına 7—1, Ateş ekipi de Doğansporlulara 4—2 yenildi.

İkinci kümeler

İkinci küme takımlarının lik maçları dün Şeref stadında yapıldı.

BOĞAZİÇİ 4 — ORTAKÖY 1

İlk oyun Boğaziçi ile Ortaköy arasında idi. Hâkim bir oyun çıkaran Boğaziçililer bire karşı dört golle galip geldiler.

DAVUTPAŞA 2 — FENRYILMAZ 1

İkinci müsabaka mütevazin bir

(Devamı 10 ncuda)

Fener - 8 İstanbulspor - 1

Fener: Hüsamettin — Lebip, Fazıl — Reşat, Angedlidis, Rıza — Semih, Şaban, Yaşar, Esat, Fikret.

İ. Spor: Ali — Ali, İsmail — Nejat, Orhan, Tarık — İhsan, Hasan, Salâhattin, Samih, Burhan.

Hakem: Ahmet Âdem (Kasımpaşa).

Kadıköyde yapılan ikinci müsabaka ihtiyar İstanbulsporlular Fenerbahçe arasında idi.

Müsabakanın ilk dakikasından itibaren çok kolay bir hâkimiyet kuran sarı lâcivertliler kendilerini yormadan oynadıkları bu oyunun ilk devresinde Fikret vasıtasile attıkları ilk golden sonra sayı adetlerini Yaşar, Şaban, ve tekrar Fikret vasıtasile dörde çıkardılar.

İkinci kısımda yine üstünlüklerini idame ettiren sarı lâcivertliler bu defa da ikisi Fikret, diğer ikisi de Şabanın ayağiyle 4 gol daha atarak sayı adedini sekize iblâğ ettiler.

Müsabakanın son dakikalarında günün yegâne düzgün hücumunu yapan İstanbulspor muhacimleri İhsanın sıkı bir şütüyle yegâne gollerini kaydettiler. Maç ta bu netice ile 8—1 Fener lehine bitmiş oldu,.

İkinci küme müsabakalarından Galatagençler — Eyüp maçında Eyüplülerin kazandığı üçüncü gol olurken

Beykoz - 7 Topkapı - 0

Beykoz: Kandilli — Halit, Bahadır — Mehmet, Mustafa, Galip — Turhan, Sadi, Şahap, Sait, Kâzım.

Topkapı: Abdülkadir — Hristo, Sabahattin — Ali, Kâmil, Halit — Yunus, Ziya, Salâhattin, Sadık.

Hakem Adnan Akın (İstanbulspor)

Malûm karar yüzünden ancak on kişi ile sahaya çıkan kuvvetsiz Topkapılılara karşı "az eleman kaybeden,, Beykozlular maçın ilk anından itibaren ağır basmağa başlamıştı.

Üstüste yapılan Beykoz akınlarından birinde Topkapı aleyhine penaltı oldu. Bahadır bu suretle maçın ilk golünü kaydetti. Bir kaç dakika sonra Turhan ikinci sayıyı çıkardı. Ara sıra yapılan ve tehlikesizce atlatılan Topkapı akınlarına mukabil Beykoz baskısı devam etmekte idi ve nitekim Şahap üstüste iki sayı daha yaparak birinci devreyi Beykoz 4—0 bitirdi.

İkinci kısımda da baştan sona kadar hâkimiyeti ellerinde tutan Beykozlular Şahabın ayağiyle üç gol daha çıkararak müsabakayı 7—0 gibi açık bir farkla kazandılar.

Günün sürprizli müsabakası

Galatasaray-1 Hilâl-1

Sarı kırmızılılar gollerini penaltıdan yaptılar kte

Galatasaray — Osman — Lûtfi, Adnan — ...a, Bedii Ekrem — Necdet Cemil, Buduri, ...hmet.

Hilâl: — Murat — Akif, Muammer — Mustafa, Zeynel, Selim — Lûtfi, Halûk, Hakkı, Rüstem, İbrahim.

Hakem: Şazi Tezcan (Güneş)

Taksim stadındaki yegâne lik ...ı Hilâl Galatasaray arasın... Her iki takım da son karar... en fazla müteessir olanlar... Karar çıkalı üç hafta oldu. ...hafta sahalarda takımları...m gerilediğine fakat daha he...e bu karar neticesi ne mektep...de ve ne de herhangi bir baş...teşekkülde bir yenilik ve ilerleme yok. Her hafta, sahaya çıkan takımlarımızda bir tekaüt oyuncunun daha yer aldığı görülmekte... İşte bunun neticesi de yine dün kendini gösterdi. Arasında büyük klâs farkı olmasına rağmen derme, çatma Galatasaray takımı yine kendisi gibi Hilâl takımiyle 1—1, berabere kaldı. Sarı kırmızılılar bu gollerini de ancak penaltıdan attılar.

Maç, saat 11,30 da hakem Şazi Tezcanın idaresinde Galatasarayın hücumu ile başladı. Bu akın Hilâl müdafaasında kesildi. Uzun bir pas.. top Hilâl muhacimlerinde.. bu akını Galatasaray müdafaası ancak kornerle kesti.. sağdan çekilen korneri Hilâl santrforu Hakkı kafa ile, kalecinin müdahalesine imkân bırakmadan 3 üncü dakikada Galatasaray kalesine soktu. Bu beklenilmiyen gol karşısında Hilâllilerde bir ümit, Galatasaray takımını da harekete getirdi. Ve bunun neticesi sarı kırmızılılar Hilâl sahasında yerleştiler. Fakat muhacimler bugün çok bozuk Süleyman fena oynuyor, Mehmet, solaçıkta, yeri olmadığı için bocalıyor. Santrfor oynıyan Cemil daha arkadaşlarile anlaşamıyor.

Oyun Hilâl nısıf sahasında: O kadar ki Galatasaray bekleri dahi Hilâl kalesi önündeler..

Devamı 10 ncuda)

Vefa kalecisinin bir kurtarışı

Lik Maçları Puvan Cetveli

Takım:	Oyun	Galip	Bera.	Mağ.	A. gol	Y. gol	Puvan
Beşiktaş	13	10	3	—	53	13	36
Fenerbahçe	13	10	2	1	52	10	35
Galatasaray	13	9	3	1	36	13	34
Beykoz	13	6	3	4	41	25	28
Vefa	13	6	3	4	23	23	28
Hilâl	13	3	2	8	20	42	21
Süleymaniye	13	2	3	8	12	35	20
İstanbulspor	13	2	2	9	19	40	19
Topkapı	13	3	—	10	14	47	19

Gayrifedereler arasında

Pera Bozkurtu, Şişli de Galatasporu yendi

Her iki maçın da ikinci devreleri heyecanlı oldu

Gayrifedere klüpler şampiyonluk müsabakalarına dün de Taksim stadında devam edildi. Günün ilk maçı Pera ile Bozkurt (Barkohba) arasında idi.

Necdet Gezenin hakemliği ile yapılan bu müsabakaya takımlar şu şekilde çıktılar:

Pera: Çafatinos — Fedon, Hristo — Çiçoviç, Etyen, Stelyo — Ekonomidis, Çulafi, Bertley, Lahopulos, Zaven.

Bozkurt: Salis — Alâettin, Sudi — Alber, Cambaz, Refii — Ruso, Anjel, Melih, Kadri, Molko.

Müsabakanın ilk devresi tamamen karşılıklı hücumlarla geçti. Bu devrede Peranın bir penaltıdan istifade edemediği gibi Melih te iki çok müsait pozisyonda topu kaleye atamadı ve bu suretle ilk kısım golsüz olarak beraberlikle bitti.

İkinci devreye Bozkurt takımı isteksiz bir oyunla başladı. Bilhassa muavin Cambazın fena oyunu yüzünden top Pera muhacimlerinin ayağında dolaşıyordu.

Sarı siyahlıların her an artan üstünlüğü nihayet 17 nci dakikada semeresini verdi. Bertley cidden nefis bir şütle ilk golü attı. Bunu iki dakika sonra Ekonomidisin yaptığı ikinci sayı takip etti. Bir dakika fasıla ile yine Bertley üçüncü, pek az sonra da Etyen dördüncü golleri attılar. Maç ta böylece 4—0 Peranın galibiyeti ile nihayetlenmiş oldu.

Şişli 4 Galataspor 1

Gayrifederelerden Şişli ile Galataspor takımları dün Taksim stadında hakem İzzet Muhittin Apak'ın idaresinde iddialı bir maç yaptılar..

(Devamı 10 ncu sayfada)

Azat, Rıdvandan topu kaparken

"İnönü, tek başına bir millî kudrettir,,

Moskova büyük elçiliğine tayin edilen Afganistanın Ankara büyük elçisi Sultan Ahmet Han evvelki gün yeni vazifesine gitmek üzere Ankaradan ayrılmıştır. Elçilerin memleketimizde en kıdemlisi olan muhterem sefir hareketinden evvel "Ulus,, refikimize beyanatta bulunmuştur. Bu mühim beyanatın bazı kısımlarını iktibas ediyoruz:

"Günlerdenberi içinde senelerimin geçtiği bu yerler benim gözümde daha mukaddesleşti, dezümde daha mukaddesleşti. Sanırım ki benden memlekemek için geldiniz. Türkiye hakkındaki sevgi hislerimi izhar için, ne kadar çalışsam gene muvaffak olamıyacağım. Bu hisler, kelimelerle ifade edilemiyecek kadar kalbîdir. Türk vatanını ve Türk milletini kendi sevgili milletim ve vatanım kadar seviyorum. Türkiyeyi alâkadar eden her hâdise, bende, Afganistan için olan hâdiseler gibi akis buldu. Sizi mesut eden hâdiseler beni de mesut eder; sizi üzen hâdiselerden ben de hudutsuz teessür duyarım. Bu cümlelerle size yalnız kendi hislerimi değil, bütün Afgan milletinin duygularını anlatmış oluyorum. Geçen gün bir vesile ile, bazı arkadaşlarım "Türkiye kendi memleketiniz gibidir.,, demişlerdi. Onlara, şu cevabı vermiştim:

"— Hayır, Türkiye kendi memleketim gibi değildir. Türkiye, kendi memleketimdir. Buradan gibi kelimesini atınız!,,

Yurdunuzdan ayrılırken neden bu kadar teessür duyduğumu şimdi anlıyabilirsiniz. Türkiyede gördüğüm muhabbet, samimiyet ve kadirşinaslığı ömrümün sonuna kadar en şerefli bir hatıra olarak saklıyacağım. Sizden bu mukaddes ülkeden ayrılırken şunu rica ediyorum ki, benim bu hislerimi, aziz Türk milletine arzediniz. Vatandaşlarınıza iblağ edeceğiniz bu hisler, benim olduğu kadar temsil etmekte olduğum memleketin müşterek duygusudur.,,

SAADABAT PAKTI EBEDÎDİR:

Ekselâns büyük elçiye, gerçekleşmesi için çok emek harcadığı ve dün Kamutayda tasdikinin yıl dönümünü idrak ettiğimiz Saadâbat paktı ile Türk — Afgan münasebetleri için neler düşündüklerini sorduk: Sultan Ahmet Han şunları söyledi:

"— Saadâbat paktı, dünyanın karışık ve buhranlı anlarını yaşadığı bir zamanda, dört devlet için bir emniyet temelidir. Onun faydalarını, bir dostluk çerçevesi içine aldığı dört kardeş memleketin dahilî nizamı için olduğu kadar, onlar için enternasyonal telâkki ve görüşler bakımından da kıymetli bir hürmet ve saygı vesilesi olmuştur. Toprakları, iki kıtanın birleştiği bir yerde olan genç Türkiye ile, üç büyük müstakil Asya devletinin kurduğu bu muazzam kuvvet, bugün dünya sulhünün bellibaşlı dayançlarından biridir ve ebedîdir. Onun ebedî olmak vasfı, dört büyük devletin, kendi millî hudutları içinde kendi milletlerini mesut ve müreffeh etmekten başka hiç bir hegemonya ve toprak iddiaları olmamasından ileri gelmektedir.

Saadâbat paktı; Türkiye, Afganistan, İran ve Irak'ı tek bir millet haline getirmiş; bir tek vücut yapmıştır. Onun hükümleri, zaruretlerin yarattığı geçici hâdiseler değildir. Hayattan ve millî menfaatlerden alınmıştır, onun için yaşıyacaktır. Türkiyeden ayrılırken böyle bir ebedî dostluk bağına şahit olarak gitmek hayatın büyük şerefidir.,,

MİLLÎ ŞEFİMİZE HAYRANLIK:

Ekselans Ahmet Han, İsmet İnönünün büyük şahsiyeti karşısında duyduğu hayranlık hislerini şöyle anlatıyordu:

"— Cumhurreisinizi ailece ziyaret ettim. Bizi, ailece kabul etmek lûtfunda bulundular. Bu mukaddes şahsiyet için duyduğum hayranlık hislerini izhara kelime bulamıyorum. Yalnız şunu söyliyebilirim: İsmet İnönü, tek başına bir millî kudrettir, bir milleti mesut edebilir ve onun talihinin makûs tarafları varsa onu yenebilir.

Milletiniz kendi evlâtları arasından böyle bir insan yetiştirdiği için, parlâmentonuz böyle bir şefi Cumhurreisliğe seçtiği için iftihar edebilir. İsmet İnönü, iyi ahlâkın bir nümunesidir. Hayatın bütün müsbet sahalarında örnek olacak hususiyetleri vardır. Sizin Cumhurreisiniz, bütün dünya babaları için idealdir. Onda aile muhabbeti, evlât muhabbeti, yurt muhabbeti kadar engin ve derindir. Bir milletin saadetinin temeli olan kuvvetli aile hayatı için şefiniz kadar örnek tutulacak insana rastlamadım. Bunu burada kaydetmeyi bir borç bilirim.

Onun bu orijinal karakterini, politika ve askerlik âlemlerinin mümtaz ve bergüzide hasletlerile birleştirdiğiniz zaman ortaya çıkacak olan eşsiz varlığı, cumhurreisiniz muhterem şahsında temsil ediyor.

Tanrı O'nu bu milletin başından çok uzun yıllar eksik etmesin ve uzun ömürler versin.. Bence Türkiyeyi sevenler için yapılacak en güzel temenni budur.,,

ATATÜRKÜ ANARKEN:

Sultan Ahmet Han, ebedî Şefimiz Atatürkü mücadele yıllarında ilk görmüş diplomatlardan biridir. Memleketimizden ayrılırken, belki bir daha duyamıyacağımız hatıralarını sormamak bir kayıp değil miydi?..

Afgan büyük elçisi, vücudünü baştan aşağı sarsan bir iç çekişiyle yerinden kalktı:

"— Ah Atatürk; dedi.. Adını duydukça içim sızlıyor. Benim onunla o kadar çok hatıralarım var ki ciltler tutar... Bunları varlığımın derinliklerinde saklıyorum. Günün birinde resmî vazife hayatından ayrılıp ömrümün son yıllarını dinlenmiye verebilirsem, yalnız şarkın değil, dünyanın en büyük adamı için olan bu hatıraları, gelecek nesillere kahramanlık, fazilet, yurt sevgisi, insanlık örnekleri olarak tesbit etmiye çalışacağım.. Bu, benim için ihmal edilmez bir vazifedir.

Ben Türkiyeye ilk defa 1921 de geldim. Henüz Cumhuriyet ilân edilmemişti. Memleket hâlâ hayat veya ölüm mücadelesini yapıyordu.

Atatürkü o zaman tanıdım. Onun karşısında hayran olmamıya imkân yoktu. Meziyetlerini saymaya imkân olmadığı gibi.. Türkiyeye gelmiş ilk resmî elçi olarak kendisini her fırsatta ziyaret ederdim. Afgan milletine ve bana hususî alâkalarını esirgememişti.

Onu hiç bir gün ümitsiz görmedim. Zaferden emin olduğunu daima söylerdi. O, millî kurtuluş hareketlerinin alemdarı olduğunu biliyordu. Bu tarihî vazifesini hiç unutmadan çalıştı: Efsane kahramanları gibi cephelerde dövüştü, zaferden sonra millî varlığı ebedî bir mimar ustalığiyle sağlam temeller üzerine kurdu. Harikulâde bir inşacı idi. Maddî manevî bütün eksiklikleri eşsiz bir görüşle tesbit eder, bitmez tükenmez bir kaynak olan kudretiyle onları tamamlardı. Eserinin hiç bir tarafının yarım ve noksan kalmasına razı olmamıştır.

Zamanında muhakkak dünyanın en büyük adamı idi. Eseri Şarkla Garp arasında köprü ve...

zifesini görmüştür. Bu tarihî topraklara ve bu tarihî millete mukadder olan da bu idi. Yeni Türk medeniyeti, bu hususî vasfı dolayısiyledir ki daima örnek tutulacaktır.

Hiç bir nikılâpçı O'nun kadar mesut olamamıştır. Esir ve talihsiz halk yığınlarından müreffeh ve hür bir millet kuran eserini görerek öldü. Bıraktığının yaşıyacağına en büyük teminat beraber çalıştığı ve kendilerinde bir milleti idare ve mesut edecek meziyetler bulduğu arkadaşları olduğunu biliyordu: Millî Şefiniz İsmet İnönü, bu itibarla bu tarihî vazifeye devam etmektedir.,,

ATATÜRKÜN ELİNDEKİ AFGAN BAYRAĞI:

1921, bütün unutulmaz tarihî dekorlariyle büyük elçinin muhayyilesinde canlanmıştı:

"— Size, dedi. Atatürke olduğu kadar Afganistana ve onun istikbaline ait olan bir hatıramdan bahsedeceğim. Bilirsiniz ki Türk millî kurtuluş mücadelesinin sayılı senelerinden olan 921, Afganistanın istiklâl hareketinin de sayılı senelerinden biridir. O zaman Ankarada Afgan elçiliği olarak kullandığımız binaya, Afgan bayrağının çekilme merasimi vardı. Gazi Mustafa Kemal, o gün, millî hükûmeti temsilen kendisi bulunmak büyüklük ve iltifatını esirgememişti.

Ve; Afgan bayrağını kendi elile elçiliğe çekti. Bütün orada bulunanlar, raştığı kendi şerefli ve asîl bayrağını, hürriyetini vermeğe uğraştığı kendi şerefli ve asîl bayrağı gibi benimseyen büyük şefin hareketinde, Afganistanın talihi için hayırlı bir jest gördüler. Hâdiseler bu görüşü tamamlamakta gecikmedi: Afganistan da, kardeş ve dost Türkiye gibi, istiklâline kavuştu ve mesut oldu.

Afganistanda Atatürk ve onun büyük eserini devam ettirecek olan İnönü için neşriyat hâlâ devam etmektedir. Bu, insanlık âleminin; bilhassa şark memleketlerinin bir şükran borcudur.,,

MİLLÎ BİLMECE:

Oturduğu yerden bir anfiteatr basamakları gibi yükselmekte olan şehre bir veda hüzniyle bakan büyük elçinin son cümleleri şunlar oldu:

"— Bu güzel şehirden ayrılmak, Türk büyüklerinden ve Türk milletinden ayrılmak kadar beni müteessir ediyor. Çünkü ben onun nasıl kurulduğunu, siz bir çok gençlerden daha iyi hatırlarım. Ankaranın kuruluşu bana bir millî bilmece gibi gelir... Bu şehir, yerden fışkırır gibi kurulmuştur.

Ben Türkiyeye iki defa elçi olarak geldim. 921 de geldim ve beş sene kaldım. Dört sene sonra gene geldim ve bugüne kadar kaldım. Bu kadar güzel bir toprak parçası üzerinde, bu kadar asîl bir millet arasında, bu kadar mümtaz devlet adamlariyle tanışmış olmak ve tarihî bir çok hâdiselere şahit olmuş bulunmak saadetlerini taşıyan bir insanın bu zengin hatıraları unutabileceğini nasıl tasavvur edersiniz?... Sonra bilirsiniz ki vefa, bizim millî hasletlerimizdendir.

Çünkü ben burada bu hasletin kaynağını buldum.,,

Daladyenin nutku

Paris, 15 (A.A.) — Saat 15 de Mutualite sarayında radikal partisinin küçük kongresi açılmıştır. B. Daladye kongreye alkışlar arasında gelmiş ve derhal söz almıştır:

Başvekil, kendisine müzaheretten geri kalmamış olan bütün partiye teşekkür ettikten sonra bundan on ay önce "bu vazifeyi kabule çok istekli,, bulunmadığı bir zamanda hükûmeti teşkil ettiğini ve o zaman Cumhuriyeti, demokrasiyi ve yurdu hürriyet usullerine göre kurtarmağa âmade olan bütün insanlara müracaat ettiğini hatırlatmıştır.

B. Daladye yaptığından pişman olmadığını ilâve etmiş ve çok alkışlanmıştır.

Müteakiben ekonomik kalkınmadan bahseden B. Daladye, Fransız sanayiinin en az diğer memleketler sanayiine müsavi olması lüzumunu kaydetmiş, 40 saat kanununun ahvale uydurulması icabettiğini i söyliyerek şu suretle devam etmiştir:

Evvelce de söylediğim gibi, sa'yin gönüllü bir şekilde gayretleri olmaması beynelmilel politika terazisinde ağır bir tazyik husule getirmiştir. Bugün tekrar ediyorum, son eylül ayında memleketi harbe sürüklemek cinaî bir delilik olacaktır.

İç politikadan bahseden Daladye, sosyal ihtilâfları, Çemberlaynin Parisi ziyareti esnasında Renault fabriyalarının işgalini ve nihayet 30 teşrinisanideki umumî grev teşebbüsünü hatırlatmış ve demiştir ki:

Aynı gün, İtalyan parlâmentosunda nümayişler yapıldı. Uzlaşma maksadiyle gönderdiğimiz büyük elçiye karşı İtalyan hükûmet merkezinde tezahürat vukubuldu. Bugün size soruyorum: Umumî grevi akim bırakmasaydık ne olacaktı? Memlekete müracaat ettik ve, siyasî hayatımda en sevinçli bir hâdise olarak, işçi sınıfının büyük bir ekseriyetinin fena çobanların nasihatlerini reddettiğini gördüm. İşte hattı hareketimizi haklı gösteren en mühim sebep budur ve millî kalkınma başladığı içindir ki ileri sürülen metalibata kat'i red cevabı verebildim.

Daladye bundan sonra seyahati hakkında izahat vermiş ve dahilî karışıklarla haricî zorlukların aynı zamanlara tesadüf ettiğine işaret etmiştir.

On aydanberi hükûmet iki cephede mücadeleye mecbur kalmıştır. Anlayışsızlık, fena niyet, hattâ bazan da teşrinisanideki siyasî umumî grev gibi korkunç teşebbüsler. Dahilde tehlikeler çoğalıyordu. Bilâkis karışıklık zail oldukça, Fransanın arzu ve iradesini teyit mümkün oluyordu. Böyle bir vaziyet hudutsuz bir surette devam edemezdi. Bundan sonraki günler, Fransanın ve imparatorluğun bütünlüğünün ve milletin hayatî menfaatlerinin her türlü iç politika endişelerinin üstünde tutulmasını istilzam edecek derecede zorluklarla doludur. Hükûmet politikası hem bir barış, hem de millî müdafaa politikasıdır. Hükûmet hiçbir sergüzeşt peşinde değildir. Fakat hiçbir şeyi feda etmek istemiyor. O, Fransız kanı için hasistir, fakat Fransa menfaatlerinin bekçisidir.

Hükûmet bütün enerjisi ile batı medeniyetine nihayet verecek bir anlaşmazlığın hudusuna mâni olacaktır. Fakat Fransız menfaatlerinin gerek kuvvete ve gerek hileye müracaat edilmek suretiyle tehlikeye konulmasını kabul etmiyecektir.

Daladye Fransızlardan nizam ve müsalemet içinde çalışmalarını istemiş ve sözlerini şu suretle bitirmiştir:

Bunun için, Fransız birliği her gün bir kat daha kuvvet bulmalıdır. Hem barışı hem de Fransanın itilâsını kurtaracak olan bu dış politikayı ancak bu suretle takip edebiliriz.

Filistin kongr

Londra, 15 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor:

Arap mahfilleri Filistin konferansında aşağıdaki esaslara müstenit bir plânın müzakeresini derpiş etmektedirler:

1 — Suriye, Filistin ve Erdeni ihtiva eden ve merkezi Emir Abdullahın idaresinde Şamda bulunacak olan büyük bir federal Arap devleti ihdas edilmesi.

2 — Filistin mandasının on sene müddetle İngiltereye bırakılması. Bu müddet zarfında Filistinin cenubundaki Necitte bir Yahudi memleketi tesisine çalışılacaktır.Bununlaberaber, Yahudi muhacereti Filistinin diğer bölgelerindeki nüfusun yüzde otuz beş nisbetine indirilecektir.

3 — Fransız — Suriye muahedesiyle tesis edilmiş olan Lübnan cumhuriyetinin Fransız mandası altında kalması.

4 — Türkiyenin eski Halep vilâyetinde tatmin edilmesi.

Mısır mümessillerinin konferansta İngilizlerle Araplar arasındaki meselelerde mühim bir rol oynıyacakları zannedilmektedir.

Konferansın toplanması Arap nasyonalistlerinin Londraya gelmeden önce Kahirede elde edecekleri neticelere bağlı bulunmaktadır.

Berut, 15 (A.A.) — Dört gündenberi müftünün makarı olan "Cuniye,, de büyük müftü ile büyük Arap komitesinin azası ve "Seysel,, adalarına nefyedilmişken geçende serbest bırakılan zevat arasında iki mühim mesele hakkında mühim müzakereler cereyan etmektedir. Bu iki mesele şudur:

1 — Filistin Araplarının Londra konferansına iştirak etmeleri lâzım mıdır? Değil midir?

2 — Konferansa iştirak halinde murahhas heyet kimlerden mürekkep olacaktır?

Müşkülât yüksek ko
listin işlerinin mutedil
rın plânı dahilinde mü
mek istememesinden d
Mutedil Arapların baş
rap davasına hıyanet e
ham ve konferans har
ması arzu edilen Fahri
bulunmaktadır.

İki cihetten Londra
sına iştirak etmek iste
tur. Bunların siyasî v
temayülleri biribirine
için aralarında Londra
cek olanları seçmek old
tür.

Bu cümleden olarak
yetin iki hıristiyandan
mesi lâzımgelmektedir.
dan biri Lübnana iltic
tin ırkından "Alfred
ri protestan Fuat Saba
tın "Seyşel,, adalarına
miş olması kendisine
raplarını temsil etme
bir hak vermektedir.

Yüksek komite kat'i
vermeden evvel, ha
ihtimal yarın İngilter
üzere buradan geçecek
Başvekili Nuri Paşa S
taleasını soracaktır.
halen Kahirede topl
Arap memleketlerinin
larına bildirilmesi lâzı
den bu husustaki kar
evvel ittihaz edilmesi
tedir.

Yahudilerin geçen
ransa iştirak etmeye
rünmemekte idiler. B
raber bu menfi tarzı
rinde ısrar etmeyecek
dilmektedir.

Londra, 15 (A.A.)
delegeri, Filistin konf
tirak etmek üzere dü
gelmişlerdir.

Beyrut, 15 (A.A.) —
mite, Arapların yuva
konferansı görüşmeler
kine karar vermiştir.

Frankocuların za

Paris, 15 (A.A.) — İspanyada harp sahasından gelen haberlerde, hükûmetçi İspanya kuvvetlerinin Tortoza ile Tarragone arasındaki bütün cephede ricat etmekte olduğu bildirilmektedir.

Katalonya hükûmeti, bütün işleri merkezî hükûmete devretmiştir. Başvekil Negrin ve Hariciye nazırı Delvayo müstesna olmak üzere hükûmet Valansiyaya gitmeğe hazırlanıyor. Başvekil ile Hariciye nazırı Franko kuvvetlerine karşı müdafaayı idame ettirmek üzere Barselonada kalacaklardır.

Saragossa, 15 (A.A.) — Tortosa mıntakasında Yague ordusu, Ebre nehrinin sol sahilinde 25 kilometre derinliğinde olmak üzere 1.200 kilometre murabbaı vüsatinde toprak zaptetmiş ve Barselona-Valansiya yolunu iki yüz kilometrelik bir kısım üzerinde kesmiştir. Bu kesilen yolun bir noktası Valansiyadan kırk kilometre ve diğer noktası da Tarragoneden 35 kilometre mesafededir. Şimdi Tarragone'e şarktan ve cenuptan hücum edilmektedir.

Dün gece iki kolordu Tarragone üzerine yürüyordu. Bu kolordulardan birisi General Solchaca kumandasında olup Vallanın işgalinden sonra Lerida - Taragone yolu istikametinde ve Tarragone'nin şarkında bu şehirden 30 kilometre mesafede bulunmaktadır.

Diğer kolordu, bir taraftan Madrid - Tarragone yolu boyunca ve diğer taraftan da sahil boyunca ilerlemektedir.

Düşman kuvvetlerinden bir kısmı arasında irtibat kesilmiş bulunuyor. Bilhassa Ebre'nin sol sahilinde altı bin kadar hükûmetçi kuvvetin mahsur bir halde kaldığı zannediliyor.

Bilbao, 15 (A.A.) — Katalonya cephesinden bildirildiğine göre General Yage kumandasındaki ordu Reus sokaklarına girmiştir. Şehir içinde muharebeler yapılmak-

tadır. Diğer taraftan G
kardo Anglezolayı işg
diğer askerî kollar
girmişlerdir.

TARAGON İŞG
EDİLDİ

Saragossa, 15 (A.A.
ral Sanşez kumandası
fırkası Taragonu işg
Diğer askerî kollar
10 kilometre şarkta s
lar ve Gaya nehrini T
rında geçmişlerdir.

REUS DE İŞGAL

Bilbao, 15 (A.A.)
mahfiller, Taragon'un
bu suretle şarki şimal
en büyük kısmı yıkıl
Reus Taragon'dan k
la beraber bütün harp
kezi olduğu için işgal
recesinde ehemmiyetli
tedir.

BARSELONDA

Barselon, 15 (A.A.)
lerin ileri hareketi şeh
ni değiştirmiştir. Silâh
nanların sokaklardan
ziyetin vahametini h
dır. Kadınlar ve çocuk
pılarında toplanarak
alınanlara veda etmek
Caddelere gerilen
leler halkı mukavemet
mektedir. Duvarlar af
dur.

GENERAL MİHA
BEYANATI

Londra, 15 (A.A.)
Chronicle gazetesi, so
da General Mihayanın
tını neşrediyor:
Olgun yaşta insanlar
dilemez. Silâh ve mü
salâtımız organize e
tazam bir tarzda ce
tedir. Bu hususta ya
lara bağlı değiliz. Sa
zafere kani bulunuy
met ordusu mağlûp o

Şuşnigin âkıbeti meçhul

Berlin, 15 (A.A.) — Havas bildiriyor: Eski Şansölye Şuşnig'in âkıbeti henüz meşkûktür. Viyanadan gelen haberlere göre, kendisi hâlâ Metropol otelinde bulunmakta ve bu kış başlıyacağı evvelce bildirilmiş olan davası hakkında henüz hiçbir hazırlık görülmemektedir.

Hikâye

Saatli Köşk

Yazan: KENAN HULÛSİ

(Dünkü sayımızdan devam)

t zamanı ölçüp biçerek bizim
tımızdan öteye doğru yürü
ağır başlı bir hareket görmü
daha ileri giderek de onları
anla alay eden küçük şeytan-
benzetiyordum. İhtimalki ih-
dostum da böyle bir fikir
bi olduğu için, odasındaki bü-
diğer küçük saatleri kutula-
an sökmüş, bir ruhun kalıbı,
t bir vücudun içine gireceği
abut gibi, hemen kapısının
ideki büyük bir teneke içine
rmuştu.

ğün, bilhassa sizin gibi bir
meraklısına tesadüf ederek
olmuş bir ruhun ilk hatırala
ende uyandırdığınız için size
şekkürim; bütün bu gördü-
z saatleri istihfafla karşılı-
k ve yalnız tecessüs mera-
şöyle bir gözden geçirerek
ir tanesini bile almadığınız
rde en küçük bir memnuni-
lik hissetmiyeceğimden e-
olabilirsiniz. Hattâ kırk beş
lik dostumun kendisile bera-
götürdüğü bir sırrı bile ifşa
kte hiç bir beis görmüyo-

tün saat meraklılarında böy
arzu olup olmadığını bil-
Odasında mevcut bütün sa
n zaman işaretlerini ayni
elerde vermesi için bütün
nü harcamıştı. Bilhassa bi
hli rahibine benzettiğim şu
akallı maklûkların, her han
saatte olursa olsun, zama-
ni bir zaviye kadranında
eceği saniyeler, ihtiyar dos
n hayatında en helecanla
diği birer noktaydı. Bu sa-
ere daha beş dakika kala, e-
dasının içersinde ve eğer yal
bir baştan bir başa gezme-
rcih ederek kalkıp dolaşır;
hepsinin önünde birer bi
kararak hangisinin daha yara
daha tenbel bir hare
geri kalacağını kulaklariyle
rmeğe çalışır; ve bir yarış
nde olduğu gibi sabırsızla

kadar var ki, bütün bu sa
kırk beş senelik hayatında
aat başını ayni bir saniye
nde vurdular mı? Belki de
erin bunu yaptığı gün, etra-
intizama sokacak: hiç bir
kalmadığını zannederek ölü-
yeceği bir saniye gelmiş o-
tü. Nitekim, daha iki gün ev
aatler böyle bir saniyeyi
kta geçikmediler; vakit ge-
rısına geliyordu. On biri mü-
ip yarım saat ya geçmiş, ya
emişti. Bir taraftan kendi
ine onu dinlerken, bir taraf-
yumağa hazırlanıyordum ki
kovmak için verdikleri kü-
bir saati, parmakları arasın-
ok yumuşak oluduğunu ümit
en bir hareketle yavaş yavaş
u; hemen yanında, diğer ba-
nın da bulunduğu küçük bir
üstüne bıraktı. Birdenbire,
ovanların gözleri önünde bü-
bir hızla dönmeğe başladık-
başını döndürecek gibi!"
ü söyledi. "Ne sürat! diyor-
özlerini elleri ile kapamıştı.
a, bir saniye, hareketlerine
mle müdahale ederek onları
uramıyacak olursam, yelko-
ların bir kol gibi yavaş yavaş
uya başlıyarak tâ omuzları-
adar geleceğini iddia etti;
ti, kırk beş senedenberi saat-
yelkovanında takılıp yaşa-
ı daima tekrarladığı "za-
onu birdenbire kucağına
ak istiyordu. Şakakları ter i-
e kalmıştı. Yelkovanların hiç
düşündüğü gibi uzamaksızın
yerinde kaldıklarını söyle-
e çalıştım. Fakat, imkânı yok
erini açamıyor; daha doğru-
öylediklerime inanmıyordu.
asına bir yastık koydum; ve
di kendime, bütün saatlerin ay
amanda vuran dakikalarını
rek bu muziç seslerden uzak
rmağı düşündüm; sonra bir-
ire vaz geçtim; ve tıpkı boş
uyuya düşecek gibi onu bir
nlığın içine salıvermenin teh
olabileceğini hatırladım.
ece, bütün saatler, şimdiye kadar kulaklarımın işitmediği bir intizamla oda içinde işliyordu: tik, tak; sarı rakkaslar sağa sola gidip geliyor, ihtiyar Çin rahibinin aşağı düşük bıyıkları tam alnı üzerinde to. up onları en büyük bir ibadete çekmek için gayret ediyordu. Bir saniye geldi ki, oda içinde, bütün saatlerin kafesten fırlamak isteyen bir kuş hareketile vurmağa başladıklarını duyar gibi oldum: Bir, iki... İhtiyar dostum, başı arkasına koyduğum yastıkta, gözlerini açmaksızın saniyeleri birer birer sayıyordu: üç, d"t... Ve saatin her zaman vuruşunda bizim bildiğimizden ne kadar da uzun olduğunu düşünmeğe başlamıştım ki, on iki vuruşunu göstereceği saniyelerin birbiri içine girerek orada bir damla gibi toplanarak bitip yok olmasını istiyordum. Buna rağmen saniyeler, beş, altı.. devam ediyordu. İhtiyar dostumun şakaklarındaki terlerin yavaş eriyerek oldukları yerde donduklarını hisseder gibi idim; bu ter damlaları alnından ne tarafa gidiyordu? Yoksa saniyelerle beraber saatlerden kopan gözle görülmez ve ancak bir yaprak tema sı kadar hafif bir rüzgâr onları alıp götürüyor muydu? Yedi, sekiz... Gözlerini birdenbire açtığını hissetim. Belki de üzerine gelen hafif bir baygınlık artık geçecekti; oda içinde gözlerini süratle dolaştırdı; ayni saniyelerde, kulaklarının senelerdenberi aradığı bir şeyi yakalayıp bulmuş gibi da ha dikkatle onu dinlemek istiyesek doğruldu: Dokuz, on, on bir,.. Başını birdenbire kollarıma bırak tı. Bütün saatler ayni bir ses diyapazonu içinde, birbirinden ne eksik ne fazla vuruyordu; ve yel kovanlar, birbiri üzerine, bir kere daha ayrılmıyacaklarmış gibi sımsıkı gelmişlerdi.

İhtiyar müzayedeci sustu. İlerde, siyah bir perdenin gerisinde ve koltukta çöreklenen kedi, ön ayaklarile şilteyi tırmalıyarak ayağa kalktı; gözlerindeki ışık bir elif gibi uzamıştı. Saatler tam öğleyi çalıyordu. Müzayedeci, ayağa kalkarak bütün saniyeleri birer birer saydı:

— Tam bir hafta geçiyor, dedi; hiç birisinin tek bir akrebini bile santim kımıldatmadık; ne tuhaf? Bütün saatlerindeki saniyelerin ayni bir zaman içinde vurduğunu işittiği dakikalar, kendisi için kılüm olmiyacağını söylerdi. Ne dersiniz; acaba saatler ayni şekilde işlemekte devam edecekler mi?

Kendi kendime uzun bir uykudan uyanır gibi olmuştum:

— Evet; dedim; bir saniye bile aralarında fark yok! Ve gözlerim ihtiyar saat meraklısı ölünün hemen oraya bırakılmış olan pamuk hırkasına uzanmış kedide yeniden mıhlanıp kaldı. Odanın içerisi her vakit olduğu gibi loştu. Duvarları kaplıyan saatlerin sağa sola gidip gelen tik takları bir kapıdan içeriye uzatılmış böcek ayakları gibi dört bir tarafta yürüyor; Neredeyse hemen derinizin üzerine yapışarak ayaklarınızdan itibaren tâ başınıza kadar vücudunuzu sarıp içinizdeki pisliği hiseden baş derinize doğru yavaş yavaş yürüyeceğini zannediyordunuz. Eğer odaya ilk defa giren birisi olsaydınız, bütün sinir kuvvetinize rağmen bu böcek seslerinin bir gün sizi yiyip bitireceğini düşünebilirdiniz; ve imkânı yok gözlerimi bir çift kedi gözünden ayıramıyordum. Odanın içersinde, gözleri başka ve diğer bir saat gibi duruyor, akreblerin hareketile ve tam bir tevazünle uzalıp kısalmağa çalışıyordu. Bir saniye öyle geldi ki, ihtiyar saat meraklısının kırk beş senedenberi uğraşıp zamanı tevazün ettirdiği bir zamandan sonra artık hepimiz için ebedî bir hayat mukadder!..

— Bütün saatleri alıyorum, diye konuştum; evin satılık olup olmadığını sordum:

— İsabet, dedi; bu saatleri başka bir tarafa nakletmeseniz daha doğru olur!..

Kedi, puf bir şilte üzerinde yavaş yavaş kımıldadı; gerinir bir hareketle adımlarını açarak bana doğru ilerledi; ve tam dizlerimin üzerinde kıvrılıp öylece kaldı.

Yalnız zamana toptan bir tasarruf maksadile saatleri aldığım ayni gece, düşündüklerimin aksine tuhaf bir şey oldu; yelkovanlar zamanı şaşırdılar. Şimdi odanın bir köşesinde, bir kedi gözünün içine bakarak ve gün ışığı ile beraber onları ayni bir saniyenin zaviyesinde yeniden hareket ettirmeğe çalışıyorum. Kedim, bu saniyenin ne vakit gelip, gözlerimi ellerile kapıyacakları zamanı belki biliyor; ve dizlerimin üzerinde muttasıl hırıldıyor.

KENAN HULÛSİ

MEMLEKET HABERLERİ

Konyada

Plânör Uçuş Sahası Kurulacak

Konya — Türkkuşu Genel Direktörü Osman Baysal Konyaya gelmiş, burada tetkikler yaptıktan sonra yine Ankaraya dönmüştür.

Osman Baysal demiştir ki.

"Türkkuşunun sebebi teşekkülü yurtta havacılık sevgisini arttırmak ve yurda havacı yetiştirmek gayesiyle çalışmaktır. Bunun için her şehrin bir kenarında futbol sahası tesis etmek, gençlik tahsil devresi ilerledikçe benliğinin bilgi siyle münasip olarak uçuculuk nazarî ve amelî bilgilerini de arttırmak istiyoruz.

Konyadaki Türkkuşu teşekkülü nü tedricî tekâmüle tâbi tutarak esaslı surette tertip ve tanzim ediyoruz.

939 tahsil devresi sonunda Konya Gençliğini Plânör uçuşları yaparken göreceksiniz. Horozluhan civarında kuracağımız bu sahada 60 - 70 genç uçuş faaliyetinde bulunacaktır.,,

İzmirde meşhut suçlar kanununun tatbiki

İzmir, — Şehrimiz müddeiumumiliğinin hazırladığı bir istatistiğe göre, meşhut suçlar kanununun meriyetinden bugüne kadar müddeiumumiliğe 5202 meşhut suç evrakı gelmiş, 939 u asliye, 10 u ağır ceza, 2090 ı sulh ceza mahkemelerine verilmiş, 1163 evrak hakkında ademi takip kararı verilmiştir.

Trakya'da 22 tane cezaevi yapılacak

Edirne — Sıhhî ve inzibatî bakımdan mahzurlu olan mevcut cezaevi binaları yerine Trakyanın 22 yerinde yenilerinin inşası kararlaştırılmıştır.

İzmit mektupları:

Körfeze işleyen vapur başımızdan ne vakit alınacak

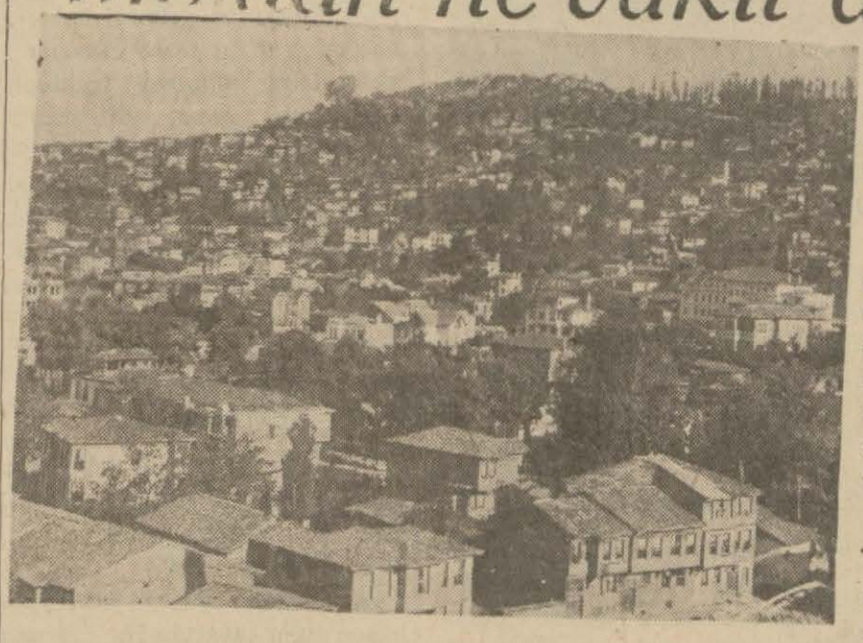

İzmit, (Hususî) — Vali ve Parti Başkanımız Bay Hâmit Oskay Kütahya Valiliğine tayin olundu. Dört senedir körfez illerinde muvaffakiyetli işleri başarmak ve bütün halkın sevgi ve saygısını kazanmakla temiz bir varlık olan Hâmit Oskay yeni vazifesi başına hareket etmek üzere şehrimizden ayrılmıştır.

Belediye meclisi Hâmit Oskay şerefine Belediye gazinosunda mükellef bir ziyafet vermiştir. Valinin gideceğini duyan İzmit halkı, ona son bir hürmet nişanesi gösterdi. İstasyon mahşeri bir kalabalıkla doldu. Bu arada bir kıta askerî müfreze ve bando selâm resmini ifa etti. Mektepliler, teşekküller, polis kıtası ve bu arada General Rüştü Akın; Amiral Hulûsi, Amiral Mehmet Ali, Emniyet Müdürü Necip Kandemir, Ağırceza reisi Nail Töre, bütün devair müdürler ve erkânı, memurlar, binlerce halk. teşyi merasiminde hazır bulundular. İzmitlilerin çok sevdiği yeni Kütahya valisi:

— Güle güle, git.

Diye uğurlandı.

Kocaeli valiliğine tayin olunan Ziya Tekelinin bugünlerde şehrimize muvaseletine intizar edilmektedir. Vali vekâletini Emniyet müdürümüz Necip Kandemir ifa etmektedir.

KÖRFEZE İŞLİYEN VAPUR:

İzmit körfezine 10 - 15 senedir Uğur isimli 65 yaşında saldide bir tekne vapur niyetine tahrik edilmektedir. Her sene Parti kongrelerinde halkın şikâyetini mucip ve biran kaldırılması istenen (Uğur) teknesi olduğu gibi kalmaktadır.

A) Uğur vapuru eski ve köhnedir. Trenle 2,5 saatte katedilen İzmit - İstanbul arasını 8 - 9 saatte almaktadır.

B) Uğur vapurunun makineleri arızalıdır. Vakit vakit bozulmaktadır.

C) Uğur vapurunun içinde ne salon, ne de kamarası vardır. Yolcularla hayvanlar ve yük eşyaları başbaşa seyahat etmek mecburiyetindedir.

D) Daha feci olarak, Uğur vapuru herhangi bir fırtınaya taham mül edecek kabiliyet ve kudrette değildir. Bir facia olması hemen her an melhuzdur.

Denizyolları idaresi, senelerdir bütün şikâyete rağmen Uğur vapurunu bu hatta işletmekte ısrar göstermiştir.

İzmit halkı, 350.000 nüfuslu vilâyet sakinleri Denizbank idaresinden Körfez hattına da yeni ve konforlu bir vapur tahrik etmesini istemekte ve çekilen çilelere bir nihayet verilmesini temenni etmektedir.

DENİZ ORKESTRASI:

Şöyle bir haber dolaşıyor:

Deniz orkestrası lâğvolacak, İzmitte verilen konserlere nihayet verilecekmiş?..

20 - 25 senelik varlığı bütün memlekette haklı bir şöhret doğuran deniz orkestrası 10 senedir İzmitte bulunmaktadır.

Her hafta deniz kumandanlığı salonlarında konser vermekte ve bu konserler şaşmaz bir intizamla devam etmektedir. İzmit halkı, orkestrayı o kadar benimsemiş ve o kadar bağrına basmıştır ki, şimdi ondan ayrı ve uzak kalmak endişesi onu teessüre sevkediyor.

Orkestranın kıymetli şefi İhsan Onatı ve orkestranın sanatkâr elemanlarını bol bol alkışlamak bahtiyarlığına kavuşan İzmitin ondan ayrı kalması cidden bir bedbahtlıktır. Ümit ve temenni ederiz ki, duyduklarımızın asıl ve esası yoktur.

İSTANBUL KLÜPLERİ:

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü, talebe olan sporcuları spordan menetmesi üzerine, İstanbulun meşhur klüpleri zaafa uğradı. Eski şöhretleri bir an içinde kayıp lara karıştı. Bu vaziyet üzerine, taşradaki sporcuları İstanbula davet etmek mecburiyetini duyuyorlar. Bu arada bizim İzmitin meşhur Akyeşilspordan Süleyman, Kâğıtspordan Ruhiyi ve İdmanyurdundan da kaleci Bedriyi davet lüzumunu hissetmişlerdir.

Kaleci Bedri de talebe olduğu için bu davete icabet edemiyecek; fakat, diğerleri zengin vaitler karşısında İstanbul yollarına revan olacaklar gibi görünüyor.

C. Y.

İzmirde

Bir ticaret klübü inşa edilecek

İzmir, 15 — Ticaret Odası meclisi önümüzdeki hafta içinde toplanarak bazı mühim mevzular müzakere ve karar alacaktır. Görüşülecek işler arasında, birinci kordonda bir ticaret klübünün inşası da vardır. Bunun için icap eden tahsisat ayrılmıştır. Ticaret klübünün önümüzdeki inşaat mevsiminde inşa edilmesine intizar olunmaktadır.

Ticaret klübü, İzmirin iktisadî hayatında mühim bir içtimaî müessese olacaktır. Bu klüp, muhtelif ticaret elemanları ve sınıfları arasında bir yakınlık teminine matuftur. Ve şehirde topluluk hareketini temin edecektir.

— VAKIT'ın kitap şeklinde roman tefrikası —

— Bunu da bulan benim.. Benim zekâmı ve cerbezemi inkâr edemezsin ya... Felisti Londrada An Kenvort adiyle keyfediyor. Hem de Klandon otelinde... Bu, bir para meselesi demektir. Jonatan Kenvort da, Nevyorkun en mükemmel oteli olan Manhattan otelinde oturuyordu. Bu da ayrıca bir para meselesidir. Jonatan adındaki adamın da bilhassa takibi lâzımgeliyor. Yanıldığımı zannetmiyorum.

Kortveyt, Londra polisine telefon etmişti. Şimdi tekrar üçü bir aradaydılar. Demek vaziyet bu merkezdeydi. Bunu şimdiye kadar nasıl olmuş da anlıyamamışlardı acaba!?

An Kenvort'un yerini Felisti Gorl almıştı. Jonatan Kenvort da zengin bir akraba olacaktı.

Jermi, Key Parris'e döndü:

— Çabuk... En yakın istasyondan bir tayyare kirala!.

Key Parris yerinden fırlıyarak tekrar telefona koştu. Jermi, An Kenvort'u da beraberine alarak, kendi küçük otomobilini bir kere daha işletti. Bu sefer istikamet Marnhed tayyare istasyonu idi.

Bir dakika sonra, kendileri için hazırlanmış olan tayyarenin yanına varmıştılar. İstikamet Londra...

Odasının kapısını kapamış olduğu halde, içeriye hâlâ müzik sesleri doluyordu. Büyük Klandon otelinin bu muhteşem dairesinin yanıbaşındaki odada beş, on çift; çılgın bir caz müziğiyle dansediyorlardı.

Dansedenler, Felistinin arkadaşlarıydı. Zengin, müreffeh ve kibar arkadaşları... Felisti tam bir refah içinde bulunuyordu. Paranın satın alabileceği her şeye malikti. Bu imkânlar, ayağının ucundaydı. Fakat heyhat... Şimdi her şey bitmişti.

Felisti bir müddet böyle durakladıktan sonra: "Ne olursa olsun, buna tahammül edeceğiz!,, der gibi parmağını şıklatarak cesaretini topladı. Çarçabuk elbiselerinden bazılarını topladı. Bir senedenberi böyle bir hizmeti ilk defa olarak kendi görmek mecburiyetindeydi. Bir senedenberi yaşadığı lüks hayatta ilk defa olarak kendi işini kendisi görüyordu.

Felisti yıldırım süratile paketlerini hazırladıktan sonra öbür odaya geçti. Hiçbir yerden bir ayak sesi gelmediğine, hiç kimsenin kendisini gözetlemediğine emin olduktan sonra duvarlarda asılı olan tablolardan birine doğru yürüdü.

Tabloyu yavaşça kaldırdı. Altındaki kapağın kilidini çantasından çıkardığı bir anahtarla açtı. İçersinde paralar ve mücevher bulunuyordu.

Felisti etrafı bir kere daha dinledikten son-

G. Saray - Hilâl

Beşiktaş — Vefa müsabakasında Şeref Vefa müdafileri arasında

(Baş tarafı 7 incide)

Bu arada; Hilâllilerde, cidden güzel oynıyan ve hemen hemen yirmi ikinci oyuncunun en iyisi olan santrforları Hakkı vasıtasile tehlikeli akınlar yapıyor. O. yunun bitmesine 2 dakika var. Bir Galatasaray şütünü bugün iyi bir oyun çıkaran Hilâl kalecisi, yine güzel bir plonjonla tuttu. Fakat Necdet kaleciye, şarj yaparak topu kalecinin elinden kaptı. Kale önü karıştı. Ve müdafaa topu ancak hatalı bir surette kesti. Penaltı. Necdet bunu gole çevirdi. Ve devre 1—1 bitti.

İKİNCİ DEVRE:

İkinci devreye, Hilâlliler kazandıkları beraberliği, Galatasaray da galibiyeti kazanmak için uğraşıyorlar. Bu devre oyun biraz daha mütevazin başlıyor.

Fakat her iki tarafta da bir netice yok. Bu arada Galatasaray soliçi Buduri kalbinin üzerine yediği bir şütle devrenin 8 inci dakikasında sahadan çıkıyor. 10 kişi oynıyan Galatasaray her nepahasına olursa olsun galibiyeti kazanmak için çalışıyor ve yine Hilâl nısıf sahasına yerleşiyorlar... Bu arada yapılan frikikler. den de bir netice alamıyor.

Santrfor Cemil boş kaleye gol yapamıyor. Galatasaraylılar mütemadiyen Hilâl kalesi önünde.. Korner korner üzerine yine netice yok.. Bu arada Cemil, beke, Adnan ve Musa muhacim hattına geçtiler. Adnanın sıkı bir şütü direğin üzerinden avuta gitti. Ve oyun her iki tarafın da boş didinmeleri neticesinde ve 1—1 beraberlikle bitiyor..

Bu muvaffakıyetten dolayı Hilâllileri ve maçı çok güzel idare eden hakem Şaziyi tebrik ederiz.

T. D. K.

Talebe futbolcular

Temsilî maçlara ıştirâk edecekler mi?

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü tarafından verilen emirle klüplerde spor yapamıyan mektebli futbolcülerin temsilî müsabakalara girip giremiyeceği hakkında dünkü Ulus refikimizde gördüğümüz enteresan yazıyı aynen alıyoruz:

"Dünkü sayımızda şubat ayı içinde Ankaraya gelmesi beklenen Atina muhtelitine çıkarılacak Ankara takımına mektepli sporcuların davet edilmesinin doğru olacağını yazmıştık. Haber aldığımıza göre, Ankara bölgesi futbol ajanlığı bu düşüncemizi nazarı dikakte almış ve bölge reisliği vasıtasiyle Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü nezdinde lâzımgelen teşebbüsleri yapmıştır.

Beden Terbiyesi umum müdürlüğü keyfiyeti Maarif Vekâletine arz ve mektepli sporcuların temsilî müsabakalara iştiraklerine müsaade edilmesini rica edeceğini bildirmiştir.

Gene öğrendiğimize göre, Beden Terbiyesi Umum müdürlüğü, bölgeler arasında yapılacak olan muhtelit takımlar müsabakalarında bir tarafta, oynamasma müsaade edilmiş, mektep talebeleri bulunduğu takdirde iki tarafın da bölgesi dahilindeki mekteplerde bulunan futbolcüleri muhtelite davet edebilmesini münasip görmektedir. Bu müsaade, yalnız mıntakaların temsilî müsabalarına hasrolunacak ve talebelerin müsabakalara iştirakleri şekli bir talimatnemeye bağlanacaktır...

Atletizm Kış Çalışmaları

Beden Terbiyesi Genel direktörlüğü İstanbul atletizm monitörlüğünün "Kışlık programına,, dün de devam edildi.

Bir taraftan Şişlide Kros yapılırken diğer taraftan Haydarpaşa lisesinin kapalı pistinde 60 metre düz koşu ve manialı koşu sürat tecrübeleri yapıldı.

Tahta döşeme üzerinde ve lâstik ayakkabı ile elde edilen dereceler aşağıda yazılıdır:

40 metre düz sürat koşusu:
Birinci seri:

	derece
1 nci Nazmi	5.1
2 nci Necip	5.2
3 üncü Enis	5.4
İkinci seri:	
1 nci Muzaffer	5.2
2 nci Bilâl	5.4
3 üncü Ziya	5.5
Üçüncü seri:	
1 nci Mehmet	6.
2 nci Mitat	6.
3 üncü Hüseyin	6.
Dördüncü seri:	
1 nci Neriman	5.7
2 nci Kâmuran	5.8
3 üncü Turan	6.
Beşinci seri:	
1 nci Refet	6.2
2 nci Tahsin	6.3
3 üncü Safa	
Altıncı seri:	
1 nci Kemal	5.7
2 nci Hüseyin	6.1
3 üncü Necat	6.2

40 metre üzerinde üç yüksek mania koşusu:

Vasfi	6.9

40 metre üzerinde iki alçak mania koşusu. (3 üncü kategori).

1 nci Neriman	6.6
2 nci Hüseyin	6.9
3 üncü Affan	7.1
4 üncü Sami	7.4
5 inci Turan	7.7

Gayrı federeler arasınd

Şeref stadındaki seyircilerden bir grup

(Baş tarafı 7 incide)

Her iki takım da en kuvvetli şekilerile sahaya çşkmışlardı.

Glataspor:

Koço — İhsan, Yorgo — Angeli, Paskal, Muzaffer — Nino, İstefan, Andrea, Dimitri, Petrika.

Şişli:

Berç — Alber, Vlastardi — Arşavik. Stapan, Martayan — Diran Mikrop, Suldur, Nubar, Agop.

Oyun başlar başlamaz Galatasporlular üstüste iki tehlike atlattılar. Fakat derhal açılarak Şişli kalesini zorlamağa başladılar.. Oyun mütevazin bir cereyan göstermekte olduğu halde Galataspor hücumları daha tehlikeli oluyordu. Bu sırada Galataspor sağaçığının güzel bir şütünü Berç güçlükle kornere attı.

Her iki takımın da karşılıklı hücumları neticesiz kalıyordu. Oyunun 35 inci dakikasında Şişli kalecisinin topu taşımasını hakem cezalandırdı.

Bu atıştan istifade eden Galatasporlular sağiçleri vasıtasile ilk ve son gollerini yaptılar..

Şişli beklenen oyunu gösteremiyor, hücumları neticesiz kalıyor, açıkları sık sık ofsayda düşüyor. Galatasporlular da canlı oynuyorlar..

Birinci devrenin sonlarına doğru üstüste iki favul kazanan Şişlililer, Galataspor kalesinin karışmasından ve kalecinin lüzumsuz yere topu yumruklamasından istifade ederek Mikrop vasıtasile beraberliği temin ettiler..

Bu golden sonra Şişli açıldı ve güzel bir oyun göstermeğe başladı.. Fakat netice değişmeden birinci devre bitti.

İKİNCİ DEVRE:

İkinci devreye başlandığı zaman Galataspor Şişliye bir kaç tehlikeli anlar yaşattı. Fakat bu tesirden kurtulan Şişlili[illegible] hal Galataspor nısıf saha[illegible] leştiler. On ikinci [illegible] Suldur yerden bir şütle [illegible] nın galibiyet golünü yap[illegible]

Şişlililer üstüste Galata[illegible] lesini zorluyorlar.. 20 inci kada Galataspor müdafi[illegible] liyle durdurdu.. Diranın penaltı havadan dışarı [illegible]

Şişli tamamen hâkim [illegible] türlü gol çıkaramıyor, [illegible] leri gol kaçırmakta bi[illegible] rekabet ediyorlar.. Hatta kale bomboş olduğu h[illegible] geçerek muhakkak bir [illegible] dı.

Galataspor kalesi önü[illegible] gelip netice alamamıyan [illegible] cumları esnasında kal[illegible] yaralandı. Galataspor ka[illegible] kat olmasına rağmen [illegible] güzel kurtarış yaptı.. [illegible] linin tam hâkimiyeti al[illegible] namıyor. 40 ıncı dakikad[illegible] bun şütünü Galataspor [illegible] elinden kaçırdı.. Diran [illegible] tan istifade ederek üçü[illegible] attı.

Tamamen açılan Şiş[illegible] üncü dakikada yine Dir[illegible] sile dördüncü golü de [illegible] yunu 4—1 kazandılar.

Ankara Gençler Birliğinin yeni reisi

Ankara Gençlerbirliği spor klübünün normal kongresinde idare heyeti reisliğine ittifakla seçilen Cumhuriyet Merkez Bankası muhasebat umum müdürü B. Abidin Eker'in bu vazifeyi kabul ettiği haber verilmektedir.

Gençlerbirliği, yeni vaziyetler karşısında icap eden bütün tedbirleri alarak mesaisine devam edecektir. Ankaranın bu en eski spor teşekkülüne çalışmalarında muvaffakıyetler dileriz.

Balıkesir klübü idare heyeti

Balıkesir, 15 (Hususî) — Balıkesir klüp kongresi bugün yapıldı. Mesai ve hesap raporları okunup kabul edildikten sonra idare ve mürakabe heyetleri seçimine geçildi.

Yeni idare heyeti şu zevattan teşekkül etti:

Kimyager Abdi Atabeyoğlu, mektupçu Süleyman Alemdar, Doktor Ekrem, başöğretmen Suat Üner, sorgu hâkimi Emin Sönmez. Ahmet Oğuz, ve avukat Eyüp Sabri.

İkinci Kümeler

(Baş tarafı 7 incide)

şekilde geçti. Fırsattan daha faza istifade eden Davutpaşa takımı rakibinin bir sayısına mukabli iki gol çıkararak maçı 2—1 kazandı.

GALATAGENÇLER 2 — EYÜP 3

İlk devresi çok çetin, ikinci kısmı tatsız, tuzsuz geçen Galatagençler — Eyüp maçını ilk haftaymda yedikleri iki gole mukabil attıkları üç golle Eyüplüler kazandılar.

Balkanlar arası b[illegible] kongresi topla[illegible]

Sofya, 15 (A.A.) — B[illegible] siklet birliklerinin kon[illegible] burada dahiliye nazırının [illegible] ku ile açılmıştır.

Kongre, Balkan devlet[illegible] ne tazim telgrafları gön[illegible] sine karar vermiştir.

Kongre, bisiklet sporu[illegible] mimi ve her sene [illegible] müsabakaları organize [illegible] maksadiyle bir Balkan [illegible] sı tesisi meselesini tetkik [illegible] tedir.

Kongre, pazartesi gün[illegible] sini bitirecektir.

Dünkü kır koşusu

(Baş tarafı 7 ncide)

Alman teknik neticeler şunlardır:

3000 metre:

Talebeler.

1 inci Abdullah Haydarpaşa derece 12.10.

2 nci Habip İstanbul Erkek lisesi.

3 üncü Ender İstanbul Erkek lisesi.

Takım itibarile 2+3+7 sayı ile İstanbul Lisesi birinci, 1+5+8 sayı ile Haydarpaşa lisesi ikinci.

Sivil teşkilâtlar.

1 ci İzak B.S.K. derece 11.52,2

2 ci Kemal Beyoğlu halkevi 11.55,

3 cü Hüseyin Beyoğlu halkevi 11.55,1

Takım itibarile 2+3+5 sayı ile Beyoğlu halkevi birinci, 4+6+10 sayı ile Yeni Kurtuluş ikinci.

6000 metre sivil teşkilâtlar:

1 nci İbrahim, G.S. derece 20.51,2

2 nci Hüseyin Demir S. 20.53,2

3 üncü Artan B. J. K. 20.57,4.

Takım itibarile 3+5+7 sayı ile B.J.K. birinci, 4+8+10 sayı ile Kasımpaşa ikinci.

6000 metre talebeler:

1 nci Nedim Haydarpaşa derece 21.47,

2 nci Plimiridis Robert Kollej

3 üncü Çestakof Robert Kollej

Takım itibarile Robert Kollej takımı 2+3+4 sayı ile birinci Haydarpaşa takımı 1+5+6 sayı ile ikinci.

Beden terbiyesi umum müdürlüğü İstişare heyeti toplanıyor

Beden Terbiyesi Umum müdürlüğünün istişare heyeti ilk içtimaını bu ayın 17 nci salı günü Ankarada yapacaktır.

Polonya müstemle[illegible] taksiminde kârlı çıkacakmış

Londra, 15 (A.A.) — Salâhiyettar mahfiller geçen hafta Hitler ile Bek arasında yapılan mülâkata dair verilen tafsilâta büyük bir ehemmiyet atfetmektedirler. Verilen haberlere göre bu mülâkat esnasında hemen münhasıran Hitlerin müstemleke projelerinden bahsedilmiştir. Sunday Dispatch gazetesine göre Hitler büyük bir kısmı İngilterenin zararına olarak müstemlekelerin yeniden taksimi için bir plân hazırlanmaktadır. Söylendiğine göre "daha büyük bir Ukrayna,, ihdasını da ihtiva eden Almanyanın şarkî Avrupaya doğru genişleme projesine itiraz etmemek şartile Polonyanın yeni müstemleke taksiminde bir hukuku olacaktır.

Bu gazete şöyle devam ediyor:

İtalyaya da müstemlekeler verilecektir. Bununla beraber Bek hiçbir taahhüt altına girmemiş ve bu meselenin ilk baharın başlangıcında yeni bir mülâkat esnasında mevzubahsedilmesine karar verilmiştir. Al[illegible] teklifi Polonyayı müşk[illegible] ziyette bırakmıştır. A[illegible] nın hakkındaki plânı [illegible] korkutmaktadır. İki [illegible] bu devlet İngiltere [illegible] bir siyaset takip etmek [illegible] mektedir. Polonya bir [illegible] leke devleti olmak iste[illegible] se de denizaşırı yerler[illegible] sahibi olması ancak [illegible] istikbalde mümkündür. [illegible] şarkî Avrupa meselesi [illegible] faatlerini tehdit et[illegible] Diğer cihetten Almany[illegible] veya iki seneden evvel [illegible] leke meselesinden bahs[illegible] ceğine dair Hitler ta[illegible] Çemberlayne verilmiş [illegible] henüz muteberdir.

Bu gazete netice olar[illegible] le demektedir:

"Hitler bu sene de gö[illegible] kullandığı tabiyenin aksi[illegible] bik etmek tasavvurunde[illegible] maileyh yine şarkî Avru[illegible] nişlemek meselesi ile [illegible] ke meselesi hakkında m[illegible] leplerde bulunacaktır.

— VAKIT'ın kitap şeklinde roman tefrikası —

ra bu mücevherleri ve paraları aldı. Kasayı yeniden kapadı. Tekrar öbür odaya geçti.

Bir aralık gitmeden evvel Jonatane veda etmeği düşündü. Fakat bunun bir tedbirsizlik olacağından korkarak vazgeçti.

Ve bir müddet sonra Felisti Klandon otelindeki harikulâde dairesini bir daha dönmemek üzere terketti.

Felisti otelden annesiyle konuşmasından tam yarım saat sonra ayrılmıştı.

Bu telefon konuşmasından tam bir saat bir çeyrek kadar önce de, J. Jermi ve Key Parris Madam Gorl'un otomobilini gözden kaybetmişlerdi

Ve tekrar Greyden oteline dönerek, orada Dr. Gorl'un odalarını karıştırıp hâdisenin aydınlanmasına yardım edecek bir takım evrak bulmak istiyen, Müfettiş Kortveyt'e iltihak etmek istemişlerdi.

Fakat yapılan araşsırmalar hiçbir netice vermemişti. Bir takım mektuplar bulunuyorsa da, bunların vak'ayla alâkası olmadığı görülüyordu.

Bu vaziyette Jermi Kortveyt'den sordu:

— Burada bir telefon rehberi var mı acaba?

Uzak mesafede bir yere telefon edeceğim.

Jerminin dudaklarında şeytanî bir gülümseyiş vardı. Key onu gözlerile takip ediyordu.

Bir polis memuru aşağıya indi. Londra telefon rehberini getirdi. Bu sırada Jermi, Key Parrise şunu söylemişti:

— An Kenvort'un, Dr. Gorl ile Brays arasındaki kavga esnasında Klandon ismini işittiğini hatırlıyorsun değil mi? Bize öyle anlatmıştı.

Key Parris şaşkın bir eda ile:

— Evet... dedi. Kortveyt gözlerini açmıştı. Sordu:

— Klandon'dan ne gibi bir mâna çıkarıyorsun Jermi?

— Şimdi anlıyacaksın Kortveyt...

Key! sen derhal aşağıya koş. Klandon otelini bul... Sen de Kortveyt. Çok rica ederim. Bir başka telefon varsa, Pikadilli polis merkezine bir telefon et. Klavndon otelini göz altında bulundursunlar. Klavdon oteli Pikadilli meydanındadır... Merkeze telefon et! Otelde Kenvort adını takınmış bir kız vardır. Sakın bırakmasınlar... Telefon hazır mı Key?.. Geliyorum... Allo! Allo!... Orası Klandon oteli mi? Mis Kenvort isminde bir müşteriniz var mı?.. Var öyle mi?.. Tamam... Allahaşkına Kortveyt... acele edelim. Kenvort adındaki kızın peşini bırakmasınlar. Annesi Madam Gorl de bu suretle bulunacak... Allo!.. Mis Kenvort'u dışarı bırakmayın... Polis tarafından telefon ediyorum.

Jermi daha fazla konuşamıyarak telefonu kapattı. Sonra Key Parris'e döndü. Ve şunları söyledi:

Japon dansları

Yelpazenin bu danslarda büyük bir rolü vardır

Japon dansları da diğer bütün milletlerin dansları gibi dinî gaye ile başlamıştır.. Japon danslarının tarihi çok eskidir. Hattâ ilk çalgının Japonlar tarafından icadedilmiş olduğunu ileri sürenler vardır.

Birçok kimseler Japon danslarının menşeini Çinin medeniyetinde ararlar.

Katî olarak bilinen bir şey varsa o da Japon danslarının dinî bir ihtiyaçtan doğduğu ve ilk telli musiki âletinin Japon ilâhlarından Ame - ho - Kamato tarafından icad olunduğunu, bunun üzerine neşeli bir ilâhe olan Uzume'nin de bambu ağacından bir flüt yaptığı ve Japon musikisinin böylece dünyada ilk musiki olduğunu ileri süren efsanelerin mevcudiyetidir.

Japon dansları çok eski bir maziye maliktir. Çin, Hint ve Hindi dinî danslarının da Japon dansları üzerinde tesiri görülür.

On beşinci asra kadar Japon dansları eski şeklini muhafaza etmiş, fakat 15 inci asırdaki muharebeler neticesinde Nogaku ismi verilen çok müşkül bir dans daha ortaya çıkmıştı.

Japonyada eskidenberi dans mektepleri vardır. Bu mekteplerde genç kız ve erkekler dinî ve millî danslar öğrenmektedirler.

Japonyada 16 ıncı asırda Şanisen isminde bir musiki âleti keşfolunmuş, bunun sayesinde yeni bir dans daha ortaya çıkmıştı.

On yedinci asırda Nagaku dansı ile eski Mingyo dansı birleştirilerek bugün de klâsik eserlerde oynayan Kabuki dansı meydana getirilmiştir. Ayni tarihte de orkestra teşkil olunmuştur.

Bugün Japon danslarının içinde en mühimmi Nihou - Buyo isimindeki danstır.

Japonyadaki dans mekteplerinde birçok erkek ve kadın çalışmaktadır. Dansözler daha çok küçük yaşta iken bu mekteplere girmekte, vücutlariyle kulaklarını uzun müddet terbiye etmektedirler.

Erkek dansörler bile kadın dansları tekniğini almaktadır. Çünkü her şeyden evvel dansörlerde kıvraklık aranmaktadır. Kadın dansı tekniğiyle yetişen dansör, erkek danslarını kolayca yapabilir.

Japonların dans sahası umumiyetle iki metre murabbaı kadar küçük bir sahnedir.. Orkestra yüzü halka dönük olmak üzere sahnenin önünde bazan da sahnenin içinde yer alır. Hattâ bazı kerelerde sahnenin gerisinde çalındığı görülür.

Dansörler umumiyetle her günkü kıyafetleriyle ve bazan da tiyatro elbiseleriyle sahneye çıkarlar.

Muvaffak olabilmek için dansörlerin fevkalâde maharet göstermeleri icabettiği gibi, seyircilerin de büyük bir zekâ göstererek dansörün ne dans yapacağını anlaması lâzımdır.

Meselâ belinde meşin bir kemerle sahneye gelen, başında bir kasket, elinde bir silâh taşıyan dansörün bir muharip olduğunu, takma saçla ve kadın elbisesiyle danseden erkeğin bir kadın telâkki edilmesi lâzım geldiğini Japonlar takdir etmekte ve dansları bu haleti ruhiye içinde seyretmektedirler.

Japon dansları büyük bir dikkat icabettirir. Bilhassa opera dansörlerinin vazifeleri çok müşküldür.

Avrupanın klâsik opera danslarında riayet edilmesi lâzım olan beş şart vardır. Dansör ve dansözlerin ayak burunları muhakkak surette dış tarafa doğru müteveccih olmalıdır. Halbuki Japon danslarında vaziyet aksinedir. Japonlar sahnenin bir köşesini cephe olarak intihap etmekte ve seyircilere karşı vücutlarını yan çevirmektedirler.

Erkekler oldukça büyük, kadınlar ise çok küçük adımlarla dansederler.

Ellerin vaziyeti de birçok şartlara tâbidir. Avrupa stiline uymaz. Japonlar sahnede birisini çağırmak için bizim yaptığımız işaretin aksine kollarını ileriye doğru sallarlar.

Japon danslarında en mühim rolü oynayan baştır. Baş ile yapılacak en ufak hareketin bile çok büyük bir mâna ifade etmesi icabeder.

Bu sebeple seyircinin nazarı dikkatini bu noktaya çekebilmek için dansör, dansa başladığı zaman evvelâ omuzlarını oynatmağa ve böylece seyircinin dikkatini tekâsüf ettirmeğe çalışır.

Japon danslarında dansörler ellerinde bir buket çiçekle bir kiraz dalı, bir şemsiye, bir kılıç ve bilhassa umumiyetle bir yelpaze taşırlar. Yelpazenin Japon danslarında çok büyük rolü vardır. Dansör yelpazesinin en ufak hareketleriyle birçok şeyler ifade eder. **Yelpaze bazan kılıç, bazan kelebek, şişe, baston, ay, gökyüzü, bardak ve hattâ yelkenli gemi ifa**desinde kullanılır.. Dansör yelpazeye muhtelif şekiller vererek bir çok şeyler temsil etmesini temin eder.

Artist uçan bir kelebeği tutmak istediğini şarkı ile söylerken bir elindeki yelpaze ile kelebeği temsil eder ve diğer eliyle de bu kelebeği yakalamak için hareketler yapar.

Yelpaze ağız hizasında kapalı tutulduğu zaman bir pipodur, yarı açık olursa ayyaşın içki şişesi demektir.. Ve daha bunlara benzer, yelpazenin birçok mânaları vardır.

Kadınlar da yaptıkları rolün icaplarına uymağa mecburdurlar.. Bir hizmetçi hiç bir zaman bir hanımefendi ile ayni hareketleri yapamaz, netekim bir genç kız ile evli bir kadının hareketleri de başka başkadır.

Japon tekniğine göre şarkıcılığı meslek edinmiş bir kadın kendisini mümkün mertebe kapalı tutarak şarkı söylemeğe, umumî bir kadın rolü yapan artistin, resimde görüldüğü gibi sol eliyle elbisesinin eteğini sol tarafa doğru çekerek bacaklarını meydana çıkarıp dansetmeğe mecburdur.

Japon sahnesinde maskelerin hâkim olması da şayanı dikkattir. Hattâ bu maskeleri eski Yunan sahnesindeki maskelere benzetmek doğru olur. Fakat Japonların Oruara tesmiye ettikleri bu maskeler eski Yunan maskelerine faiktir.

Japon dansları mimikleri bakımından fevkalâde ileri ve realiteye yakındır.

Japon danslarının karakteri mistik ve metafizik olmaktan ziyade tradisioneldir, sunîdir.. Bütün hareketler binlerce sene evvelki görüşlere dayanır.

Japon danslarında mevzu her an bir yenilik gösterecek kuvvettedir. Artist mimikler vasıtasiyle tabiî **ve beşerî her hali çok güzel** bir şekilde ifade etmek imkân ve kudretine maliktir.

Hatayda

Bataklıklar kurutulacak madenler işletilecek

Antalye, (Hususî) — Yeni Hatay devletinin posta pulları bastırılmak üzere sipariş edilmiştir.

Ancak elde mevcut pulların stoku bitmek üzeredir. Yenileri basılıncaya kadar Türkiye Cumhuriyeti posta pullarının sürsaj yapılmak suretiyle kullanılmasına Cumhuriyet hükûmetinden müsaade istenmiş, ve muvafakat cevabı alınmıştır.

Sürsajlı pullar kısa bir zamanda gelecektir. Diğer taraftan Türkiye - Hatay arasındaki posta ve telgraf ücretlerinin yüksekliği nazarı dikkate alınarak bunların ikinci tarafça indirilmesi etrafında temaslara başlanmıştır. Ücretlerin yüksekliği bilhassa ticarî muhaberatta sıkıntıyı mucip olmaktadır.

İSKENDERUNDA TAHLİSİYE TEŞKİLATI

Her sene bir çok vatandaşların hayatına mal olan deniz kazalarına karşı İskenderun körfezinde sırî bir tahlisiye teşkilâtı ve tesisatı vücuda getirilmek üzere tetkiklere başlanmıştır.

HATAYDAKİ MADENLER

Hatayda maden aramaları yapmak üzere yakında mütehassıslar gelbolunacaktır.

Hatayın millî servetlerinin bu tetkikler sonunda işletilmesine çalışılacaktır.

AMİK BATAKLIKLARI

Hatayın en büyük dertlerinden biri olan Amik gölü bataklıklarının kurutulması için mevcut projeler yeni baştan gözden geçirilmektedir.

Bu iş için de mütehassıslar getirilecektir. Bu bataklıklar mezru arazi haline getirilecek, toplanacak sularla Amik ovası sulanacaktır.

Afyon kaçakçıları

Her sene bir milyar lira kâr ediyorlar

Bir yılda bu zehirden ölenlerin sayısı Çin - Japon harbinde ölenler kadar...

Vaktiyle Çinde bir imparatoriçe vardı.

Bu asrın başında Çin güzel bir memleketti ve bu imparatoriçe iyi düşünceli bir hükümdardı. Yalnız, memlekete Hindistandan gelen afyonların Çinliler arasında yaptığı tahripten müteessirdi.

Afyonu Çine evvelâ on beşinci asırda Arap tüccarları sokmuşlardı. O devirde de bilhassa Hindistandan geliyordu. İmparatoriçe kendinde Çinden afyon ithalâtını yasak etmiye cesaret göremiyordu. Çünkü Çin altmış sene evvel bir afyon harbi yapmış ve neticede İngiliz topları Şanghayın önüne dikilmiş, Hong Kong adası İngiliz imparatoruna geçmişti.

Bunun üzerine imparatoriçe bütün dünyayı kendi yardımına çağırıyor, milletlerarası bir konferans topluyor. Bu, dünyadaki ilk afyon konferansı, hattâ bir menfaate dayanmıyan ilk konferanstır.

Toplantı 1909 da Şanghayda yapılıyor. Fakat neticeler çok büyük felâketler doğuruyor.

Konferansta toplanan murahhasların kraliçeye verdikleri fikirler mükemmeldi. İmparatoriçe bu fikirleri muvafık bularak, Çinde on seneye kadar bütün afyon alımını kökünden kaldırmıya karar verdi. Din adamları bu kötü nebatı oraklarla biçtiler, cellâtlar da, emri dinlemeyip hâlâ afyon ekmekte devam edenlerin kafalarını uçurdular.

Bunun üzerine, afyon fiyatı yükseldi, ve bundan istifade için, Çin imparatorluğunun dışındaki memleketler geniş mikyasta afyon ziraatine başladılar.

O zaman, afyon kaçakçılığı ortaya çıktı. Çine giden Avrupalı gemiciler oradan memleketlerine bu keyif verici zehirden getiriyorlardı.

O sıralarda ilim dünyası da afyondan morfin, eroin, kokain ve diyonin maddelerinin çıkarılacağını keşfetmişti.

Çinde tekrar afyon ekilip biçilmiye başlanmıştı. O geniş Çin ülkesi, Holandada nasıl lâle tarlaları ile dolu ise, öyle afyon tarlaları ile kaplanmıştı. Her tarafta, afyondan zehir imali için fabrikalar açılmıştı.

***

Bugün de Cenevrede yine bir afyon konferansı toplandı, ortaya çıkmasına ilk afyon konferansının yardım etmiş olduğu bir âfete çare bulmağa çalışıyor.

Cenevre afyon komisyonuna 53 devlet dahildir ve dünyanın her tarafında afyon istihsal eden memleketler bu suretle komisyonun mesaisine iştirak ediyorlar.

Komisyon bütün dünyadaki hastahanelere ve eczahanelere lâzım olan uyuşturucu maddeleri tesbit eder ve umum afyon istihsalâtı ona göre tayin olunur.

Komisyon, hususî teşekkülleri ile, her memleketteki afyon istihsalâtını ve sevkiyatını kontrol altında bulundurur ve tababette kullanılacak uyuşturucu maddelerin ihracına müsaade eder, diğerlerinin imhasına çalışır.

Cenevre afyon konferansında bildirildiğine göre, afyon kaçakçılarının senelik kârı 1 milyar liradan fazladır ve her sene afyondan, Çin - Japon harbinde ölenlerden daha fazla insan ölmektedir. **(Jurnal)**

Halepte nümayişler

Halep, (Hususî) — Dün akşam, vatanî kitle adamlarının tavsiye ve gayretleri neticesi olarak bugün Halepte bütün dükkânlar kapandı. Hattâ, bu defa, kahve, gazino ve fırınlar da kapatılmıştı. Sabahleyin bin kadar mektep talebesi Cemiliyedeki Lisede toplanmış, saat on raddelerinde nümayiş halinde yürüyüş yapmışlardır.

Nümayişçiler Lûnapark önünden Baron oteli caddesine dönmüşler, Babülcenin caddesini takiben Babülferece gelmişler, Babünasır yolunu tutarak sonra dağılmışlardır.

Nümayiş yapan mektepliler, caddelerde Fransız, İngiliz müstemlekeciliği aleyhinde ve Suriye istiklâli lehinde bağırmışlardır.

Öğle vakti halk camide toplanmış, Halep mebusu Nâzım Kutsi tarafından bir nutuk iradedilerek protesto mahiyetinde bütün dükkânların kapatılması lüzumunu tavsiye edilmiş ve dükkânlarını kapanmıyanların da millet tarafından cezalarının verileceğini söylemiştir.

Annelere Öğüt Kitabı

Çocuğun ilk doğduğu günden bir yaşına kadar kendisine nasıl bakılacağını 12 kitaptan ve ayrıca mamaların nelerden ve nasıl ihzar edileceğini çocuğun beslenme usullerini öğreten (Annelere Öğüt) adlı kitaplar yeniden bastırılmıştır. Gürbüz evlât yetiştirmek için bütün aileleri ilgilendiren ve şimdiye kadar on binlerce tevzi edilen bu kitaplar meccanen dağıtılmaktadır.

Ankarada Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Başkanlığından mektupla istenebilir.

DENİZBANK

16 - İkincikanundan 23 - İkincikânuna kadar kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri kalkacakları rıhtımları.

Karadeniz hattına — Salı 12 de (Tarı), perşembe 12 de (Aksu), pazar 16 da (Ege). Galata rıhtımından.

Bartın hattına — Çarşamba 18 de (Antalya), cumartesi 18 de (Konya), Sirkeci rıhtımından.

İzmit hattına — Pazar, salı ve perşembe 9.30 da (Uğur), Tophane rıhtımından.

Mudanya hattına — Her gün 9 da (Marakaz) vapuru sistemi vapurlardan biri, cumartesi ayrıca 13.30 da (Trak). Tophane rıhtımından.

Bandırma hattına — Pazartesi, çaşamba ve cuma 8,15 de (Trak), ayrıca çarşamba ve cumartesi 20 de (Ülgen). Tophane rıhtımından.

Karabiga hattına — Salı ve cuma 19 da (Bursa). Tophane rıhtımından.

İmroz hattına — Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.

Ayvalık hattına — Çarşamba 15 de (Mersin), cumartesi 15 de (Bartın). Sirkeci rıhtımından.

İzmir sür'at hattına — Pazar 11 de (İzmir). Galata rıhtımından.

Mersin hattına — Salı 10 da (Anafarta), cuma 10 da (İnönü). Sirkeci rıhtımından.

Telefonlar: Merkez - Denizbank binası 42497
Acenteler Karaköy Köprübaşı 42362
Sirkeci Yolcu Salonu 22740

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden

İdare ihtiyacı için mevsiminde kesilmiş 217 adet 8 metrelik 203 adet 9 metrelik 18 adet 7 metrelik 62 adet de 10 ve 11 metrelik ki cem'an 500 adet kestane telgraf direğinin alımı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 27—1—939 cuma günü saat 16 da B. Postahane binasında toplanacak müdürlük alım satım komisyonunda yapılacaktır. Beher direğin muhammen bedeli 550 kuruş hepsinin 2750 lira muvakkat teminat 206 lira 25 kuruştur.

Taliplerin olbaptaki fennî ve idarî şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde müdürlük idarî kalem levazım kısmına eksiltme gün ve saatinde de ticaret odası vesikası ve teminat makbuzile birlikte komisyona müracaatları. (248)

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu
Dördüncü keşide: 11 Şubat 939 dadır.
Büyük ikramiye 50,000 liradır

... ve şüphesiz hepsinden tesirli teneke kutularda

ALGOPAN

Gribi, nezleyi, Romatizmayı, diş ve baş ağrılarını hemen geçiren yegâne kaşelerdir. Madenî kutularda olduğundan tesiri ve terkibi sabittir. İsmine ve markasına lûtfen dikkat. Her eczanede teklik kutusu 7,5 kuruştur.

T. İş Bankası'nın

939 K. TASARRUF IKRAMIYE PLANI

32,000 LİRA MÜKÂFAT

Kuralar: 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 ağustos, 1 eylûl 1 ikinciteşrin tarihlerinde çekilecektir

IKRAMIYELER:

1	Adet	2000	liralık	= 2.000	lira
5	„	1000	„	= 5.000	„
8	„	500	„	= 4.000	„
16	„	250	„	= 4.000	„
60	„	100	„	= 6.000	„
95	„	50	„	= 4.750	„
250	„	25	„	= 6.250	„
435				32.000	

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

ATATÜRK

Albümünün

3 üncü tabı çıktı

Müvezzilerden

Isteyiniz

Dr. Irfan Kayra

RÖNTGEN MÜTEHASSISI

Türbe, Bozkurd Kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar.

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı.

İstanbul Divanyolu.

No. 104, Tel: 22398

Dr. Murad Rami Aydın

GÖZ HEKİMİ

Taksim — Talimhane, Tarlabaşı caddesi No. 10 Urfa apt. Tel: 41553

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5. Tel. 22566 (Dr. Osman Şerafettin apartımanı.

SAHİBİ : ASIM US

Neşriyat Müdürü: *R. Ahmet Sevengil*

Basıldığı yer: **VAKIT** Matbaası

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — İdaremizin Paşabahçe fabrikasında mevcut 3000 müstamel galvaniz ve saç bidon 500 adedi derhal ve müteb de en kısa bir zamanda kaldırılmak şartile satılacağından lı zarf usulile arttırmaya konmuştur.

II — Muhammen bedeli beheri 2.50 lira hesabiyle 7500 ve % 15 teminatı 1120 liradır.

III — Arttırma 20—1—939 tarihine rastlıyan cuma gün at 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesinde müteş satış komisyonunda yapılacaktır.

IV — Arttırma şartnameleri parasız olarak her gün geçen şubeden alınabileceği gibi bidonlar Paşabahçe fabrik da görülebilir.

V — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 15 venme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu edecek olan kapalı zarfların ihale günü en geç saat 15 se yukarıda adı geçen satış komisyonu başkanlığına makbuz bilinde verilmesi lâzımdır. (84)

***

I — Şartnamesi mucibince 1150 kilo bergamut esansı lık usulile satın alınacaktır.

II — Eksiltme 19—1—939 tarihine rastlıyan perşembe saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım misyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen den alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saat 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyon meleri ilân olunur. (46)

* * *

Cinsi	Miktarı	Tartma kabiliyeti	Muham. bedeli	% 7,5 teminatı
Baskül "kolu"	1 adet	300 Kg. lık	100 :	
„ „	1 „	500 Kg. „	110 :	
„ "otomatik„	1 „	300 Kg. „	700 „	
„ "İnsan tartan„	1 „	–	50 :	
			960	72
Şalter "2000 amperlik 3 kutuplu„	1 „	:		
Amper metre "2000 amperlik„	3 „	:	500	37.50

1 — İdaremizin İzmir Fabrikası için 1 adet 300 kiloluk lu, 1 adet 500 kiloluk kollu, 1 adet 300 kiloluk otomatik ve det insan tartan baskül ile Cibali Fabrikası için 2000 amper kutuplu şalter ve 2000 amperlik 3 adet amper metre şartna ri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usuliyle satın alınacak

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları rında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 23—1—939 tarihine rastlıyan Pazartesi hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübaya besindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen den alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız fenn lif ve katalogları ihale gününden bir hafta evveline kadar sarlar Tütün Fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerini bulunu mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — İstekliler eksiltme için tayin edilen gün ve saat % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komis gelmeleri ilân olunur. (30)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 33000 lira olan aşağıda yazılı iki p döşemelik deri 6—2—1939 pazartesi günü saat 15,30 da zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2475 liralık muvakkat temin kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 1 kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 165 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa vezne de satılmaktadır. (240)

400000 Ds2 döşemelik deri yeşil
200000 „ „ „ kırmızı

BUGÜN·KUMBARANIZA·ATACAGINIZ·5·KURUŞ

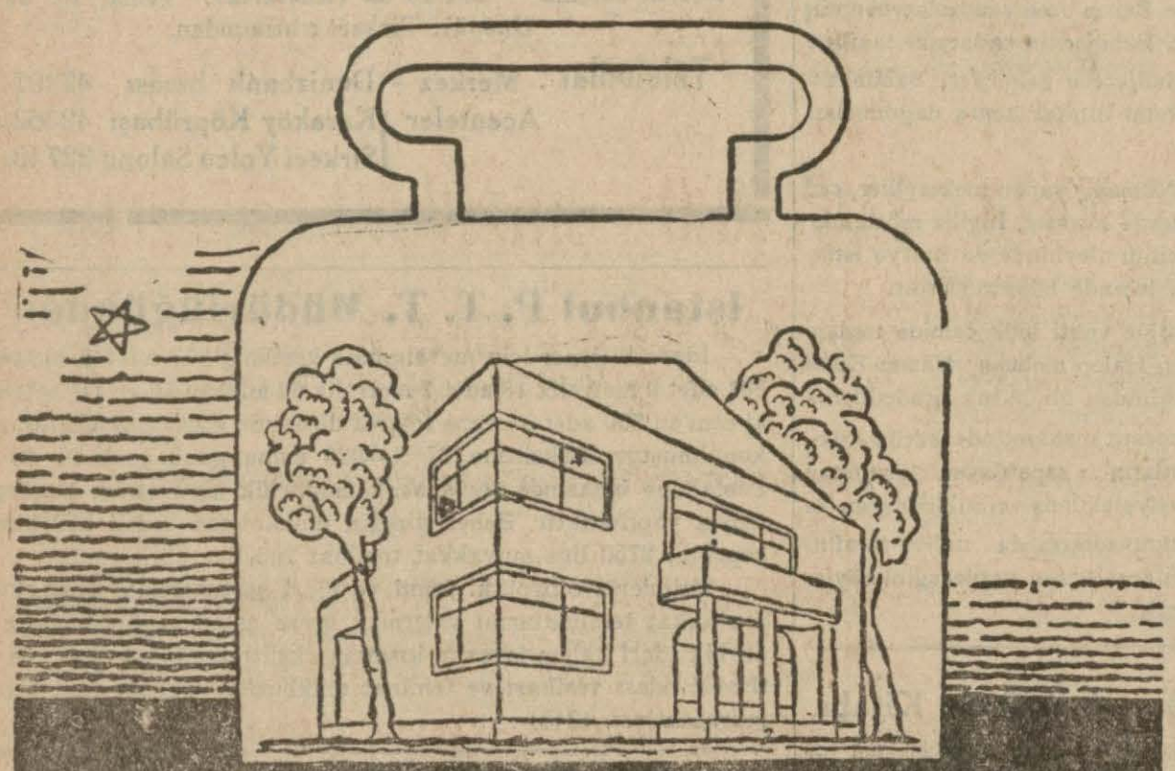

YARIN·KURACAGINIZ·EVİN·TEMELİDİR

T. C.

ZIRAAT BANKASI

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

1 — Aşağıda cins ve miktarı yazılı melbusat ve techizat levazımı hizalarında gösterile ve saatte eksiltmeye konularak satın alınacaktır.

2 — Tahmin bedelleri işaretli olan bu eşyaya ait hizalarında gösterilen bedel ile veya pa olarak komisyondan alınabilir.

3 — Eksiltmesine girmek istiyenlerin kapalı zarf eksiltmesi için ilk teminat banka mak veya vezne makbuzunu muhtevi teklif mektuplarını en geç eksiltme vaktinden bir saat evve misyona vermiş olmaları açık eksiltmeye ait olanlar da bu vesika ve teminatı belli saatte misyona vermiş olmaları. (183)

Cinsi	Miktarı	Tahmin bedeli	İlk teminat	şartname bedeli	eksiltme usulü	eksiltme gün ve saat
		Kuruş	lira kuruş	li kuruş		
1 — Kışlık elbiselik kumaş	62000 metre	250 metresi	9000 00	775	Kapalı zarf	27 - 1 - 39 cuma
2 — Battaniye	4500 adet	850 tanesi	2868 75	192	„ „	„ „
3 — Altlı üstlü somyalı karyola	1000) çift 2000) tek	2000 çifti	1500 00	parasız	„ „	28 - 1 - 39 cuma saat
4 — Hayvan Velensesi	400 tane	1050 tanesi	315 00	„ „	Açık eksiltme	30 - 1 - 39 pa saat
5 — Hayvan velensesi	800 tane	1050 tanesi	630 00	„ „	Kapalı zarf	30 - 1 - 39 p tesi saat
6 — Kilim	6500 tane	350 tanesi	1707 00	„ „	„ „	6 - 2 - 39 pa saat saat 1
7 — Yazlık elbiselik kumaş	150,000 metre	55 metresi	5375 00	413	„ „	